

EL PAPA DEMANA UNA SOLUCIÓ NEGOCIADA AL CONFLICTE

Pregària per la pau a Síria

El papa Francesc recorda, com a autoritat espiritual i líder moral a escala mundial, que davant dels conflictes difícils, com és el cas de Síria, la solució no és «només a les nostres mans». La pau és un do de Déu i ens convida a invocar-la amb fe perquè el Senyor concedeixi la pau als nostres cors i també a tots els racons de la terra. Per això, va convocar una jornada de dejuni i pregària per la pau a Síria. No només la veu del Papa s'ha aixecat contra la violència. El patriarca de Jerusalem ha demanat prudència per mantenir l'estabilitat al Pròxim Orient i ha alertat sobre el risc d'una escalada de la violència. També Càritas ha rebutjat la intervenció militar com a solució al conflicte.

P 2, 5-7 i 10

Les diòcesis catalanes s'uneixen en oració a Roma

La invitació que el Papa va fer per al dissabte 7 de setembre, convocant a una vetlla de pregària i dejuni per la pau a Síria, va tenir un gran ressò arreu

del món. Les arxidiòcesis de Barcelona i Tarragona i totes les diòcesis catalanes es van sumar a aquesta iniciativa amb diferents actes el mateix dia.

El cardenal Martínez Sistach amb el papa Francesc en una foto d'arxiu.

Audiència privada al cardenal

El papa Francesc ha rebut en audiència privada el cardenal Lluís Martínez Sistach. Ha estat el divendres 6 de setembre en una trobada llarga i marcada per la cordialitat. El Papa s'ha interessat per la realitat socio-religiosa de l'arxidiòcesi i del país.

P 21

SUPLEMENT CENTRAL

ESPECIAL BEATIFICACIONS

Màrtirs del Carmel Teresià

Sumari

P 14 Campament juvenil organitzat pel MCJ

P 16 Més de 150 joves catalans a Taizé

P 20 Centenari del naixement del cardenal Jubany

P 22 Festa de Sant Ramon Nonat a la Segarra

P 25 Publicat un conte sobre sant Ermengol

Editorial

El Papa i la pau

La convocatòria a una jornada de dejuni i pregària del papa Francesc el dia 7 passat, per a la causa de la pau a Síria i a l'Orient Mitjà i a tot el món, que ha tingut un ressò extraordinari, no és una iniciativa aïllada. La premsa s'ha fet ressò de la carta que el Pontífex va adreçar al president rus Vladimir Putin com a missatge als països del G-20 reunits a Sant Petersburg perquè no restin indiferents davant del conflicte, perquè trobin vies per superar els diversos enfrontaments i perquè evitin solucions militars. «Que s'alcí fort en tota la Terra el crit de la pau!», va clamar públicament el Bisbe de Roma, i va subratllar que «la fe és una força poderosa capaç de fer que el món sigui més just i més bell». Unes setmanes abans a l'Àngelus havia dit: «Volem un món de pau, volem ser homes i dones de pau. Volem que en la nostra societat destrossada per divisions i per conflictes esclati la pau. Mai més guerra.» La declaració del Pontífex recordava aquell clam poètic que culmina l'Oratori *El Pessebre* de Joan Alavedra, amb música de Pau

Casals: «Mai més guerra, mai més pecat, pau a la terra als homes de bona voluntat, Pau!»

En aquest any que s'acompleixen també els 50 de l'encíclica *Pacem in Terris* de Joan XXIII, és just i necessari reconèixer els esforços que han fet els papes de l'edat contemporània en favor de la pau, amb al·locucions, discursos, missatges anuals, encíclics, amb invitacions a la pregària i amb gests concrets de mediació. Tots recordem que, ara fa deu anys, Joan Pau II, malgrat el seu deteriorament físic, es va oposar amb totes les seves forces i la seva autoritat a la invasió d'EUA a l'Iraq. Benet XVI en el seu darrer missatge en la Jornada Mundial de la Pau, el mes de gener passat, expressava el seu desig que «tots siguin veritables treballadors i constructors de pau, de manera que la ciutat de l'home creixi en fraterna concòrdia, en prosperitat i en pau». De la mateixa manera que cada generació ha de ser alfabetitzada, tothom des d'infant hauria de ser educat en la cultura de la pau. Perquè la pau comença en el cor de cada ésser humà.

En relació amb l'anatema pronunciat pel patriarca Elies, patriarca del Patriarcat Catòlic Bizantí (Ucraïna), al papa Francesc, del qual es va fer ressò el nostre setmanari en un article publicat per Mn. Josep Casanova (*Catalunya Cristiana* n. 1772), cal aclarir que aquest Patriarcat, malgrat anomenar-se *Catholikos*, no pertany a l'obediència a Roma sinó a l'ortodòxia no catòlica, i dins d'ella no és gaire rellevant i és considerada per molts ortodoxos extremista.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansotegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Mercedes De La Torre, ROMA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Cinto Busquet, Lucía Caram, Pablo Chevallard, Agustí Codinach, Antoni Coll, Delfí Dalmau, Joan Guiteras, Andreu Ibarz, Dani Majà, Ignasi Marqués, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Jordi Pérez, Miquel A. Pérez, Quique, Francesc Raventós, Josep Rius-Camps, Josep M. Rovira Belloso, Jesús Roy, Eduard Sagarra, Jordi Sánchez, Peio Sánchez, Lluís Serra, Sebastià Taltavull, Pere Tena, Nora Vela, Pep A. Vieta, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: *Impressions Intercomarcals*, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 125 €

Gibraltar i Portugal: 124,80 €

Resta d'Europa: 199,85 €

Amèrica i Àfrica: 237,86 €

Àsia i Oceania: 315,81 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Un nou llinar

El crit de la pau!

«Que s'aixequi fort per tota la terra el crit de la pau!» Paraules que demanen decisió, fermesa, pregària, penitència, obediència a la veu de Déu i de la pròpia consciència guiada per l'amor, per tal d'aconseguir la pau. Paraules del papa Francesc que s'ajunten a les que va pronunciar als cinquanta anys de la mort de Joan XXIII, agenollat i emocionat, tot pregant davant la seva tomba. En va dir que «si la pau ha estat la característica exterior, l'obediència fou la disposició interior: l'obediència, en realitat, fou l'instrument per aconseguir la pau».

Francesc l'ha recordat com «un home de pau», que va saber arribar al cor de persones molt diferents, fins i tot de molts no cristians, «un home capaç de

transmetre pau, una pau natural, serena, cordial», conseqüent amb el seu lema episcopal «Obediència i Pau», una pau que amb la seva elecció va rebre el nom de la bondat i que el va ajudar a ser promotor d'unitat dins i fora de la comunitat eclesial.

El papa Francesc i amb ell tota l'Església està apostant amb valentia per la pau. Dirigint-se al Cos diplomàtic, ha unit el seu nom de «Francesc» al fet de la pau i ha dit als ambaixadors: «Esforceu-vos a construir la pau. Tanmateix no hi ha vertadera pau sense veritat. No es pot parlar de vertadera pau si cadascú és la mesura d'un mateix, si cadascú pot reclamar sempre i sols el seu propi dret, sense preocupar-se al mateix temps del bé dels altres, de

tots, a partir ja de la natura que uneix a tot ésser humà en aquesta terra.»

I, ara, amb urgència, davant l'extrema situació a Síria, a l'Orient Mitjà i a tants altres països, de nou llença el crit a favor de la pau: «Amb totes les meves forces demano a les parts en conflicte que escoltin la veu de la seva consciència, que no es tanquin en els propis interessos, sinó que vegin en l'altre un germà i que emprenguin amb valentia i decisió el camí de l'encontre i de la negociació, superant la confrontació cega.» I a tots nosaltres, la petició de no defallir en la pregària i en actituds de misericòrdia i pau.

Sebastià Taltavull
Anglada

Bisbe auxiliar de
Barcelona

La Facultat de Teologia de Catalunya ofereix el primer curs online a nivell mundial sobre aquesta matèria

Samuel Gutiérrez

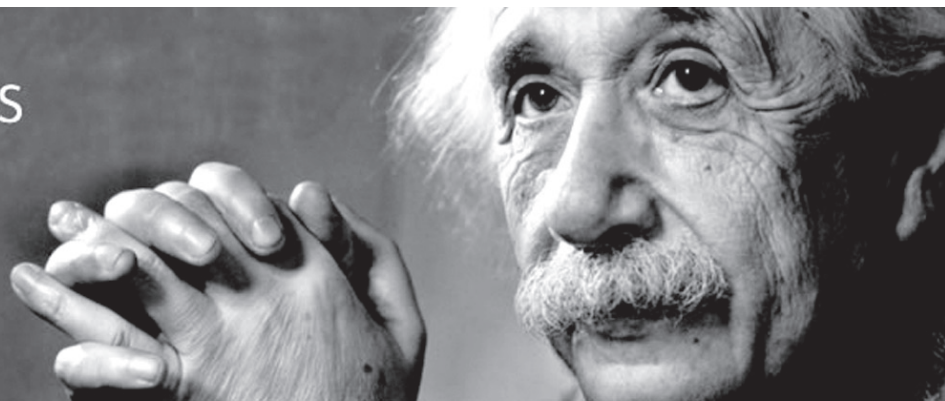
La relació entre fe i ciència es troba en el millor moment de la seva història. Així ho constaten teòlegs i científics actuals que des de fa anys es troben immersos en un diàleg cada vegada més fructífer i enriquidor. Un dels reptes ara és que aquest diàleg es faci extensiu a la societat, a la gent del carrer, on tan sovint la imatge de la relació entre fe i ciència es troba distorsionada. La sensació de moltes persones és que es tracta de dos àmbits intel·lectuals totalment irreconciliables, i això suposa un fre molt seriós per a l'evangelització. Urgeix, doncs, posar el diàleg entre teologia i ciència a l'abast de tothom. Aquest és, precisament, el gran objectiu del curs online *Science and Faith* («Ciència i Fe»), que presenta enguany, com a gran novetat, la Facultat de Teologia de Catalunya. Aquest ambiciós projecte divulgatiu, pioner arreu del món, compta amb el patrocini del Pontifici Consell per a la Cultura i el finançament de la John Templeton Foundation.

Science and Faith (SAF) és un curs online d'alta divulgació sense afany de lucre, que pretén enterrar la suposada enemistat històrica entre ciència i teologia i donar a conèixer, en un to divulgatiu, els fruits més madurs del diàleg fe-ciència en els darrers 30 anys. S'impartirà inicialment en castellà, però no es descarta que en breu es pugui impartir també en anglès i català. La majoria dels docents, procedents de diverses universitats i disciplines, són experts entusiastes en la matèria. El nucli està format per uns quants professors de la FTC amb estudis científics i teològics que l'any 2008 van crear un grup d'investigació sobre el diàleg teologia-ciència, anomenat Theosciences. Fruit de la seva reflexió s'ha publicat recentment el llibre *Trinitat. Univers. Persona*. El nou curs SAF ha estat la concreció de la seva dimensió més divulgativa, canalitzada també a través de la pàgina web www.scienceandfaith.com. «Encara pesa molt la falsa convicció que ciència i fe estan perpètuament enfrontades —afirma el Dr. Emili Marlès, director del curs—. Nosaltres, com Galileu, volem mostrar que els coneixements científics són una ajuda per lloar Déu amb més intensitat en la seva obra creadora.» I afegeix: «El nostre curs vol oferir les bases per poder fer un diàleg que realment ajudi a donar raó de la nostra fe en un món marcat per la cultura científica.»

Entre els professors que formen part d'aquest projecte hi ha també el Dr. David Jou, doctor en Física i catedràtic de la UAB. «És important potenciar el diàleg entre fe i ciència a un nivell més divulgatiu —assegura— perquè és un estímul a saber més

“EL HOMBRE ENCUENTRA A DIOS DETRÁS DE CADA PUERTA QUE LA CIENCIA LOGRA ABRIR”

Albert Einstein

¿UN MUNDO CREADO EN 6 DÍAS O EN 14.000 MILLONES DE AÑOS?

SCIENCE & FAITH IN DIALOGUE BARCELONA

“ES OBLIGACIÓN DE LOS TEÓLOGOS ESTAR REGULARMENTE INFORMADOS DE LOS LOGROS CIENTÍFICOS”

JUAN PABLO II

“FE Y CIENCIA, ESTABLECIENDO PUENTES DE DIÁLOGO”

SCIENCE & FAITH IN DIALOGUE BARCELONA

EMILI MARLÈS:
«Encara pesa molt la falsa convicció que ciència i fe estan perpètuament enfrontades»

de ciència i a pensar més sobre la fe, a estudiar i a reflexionar, a obrir-se més al món i a Déu». En aquest sentit considera que el curs «pot ser una festa del saber i del sentir, i convé que sigui tan acollidora i oberta com sigui possible, mantenint l'exigència de rigor que ens ajuda a superar-nos.» Els altres professors del curs són Armand Puig, Lluç Torcal, Gennaro Auletta i Manuel García Doncel, així com Francesc Nicolau, veterà divulgador científic i col·laborador de *Catalunya Cristiana*.

Camí cap a la reconciliació

La superació dels estereotips i els prejudicis en el diàleg entre fe i ciència és un dels grans desafiaments d'un curs obert a tothom però que està pensat

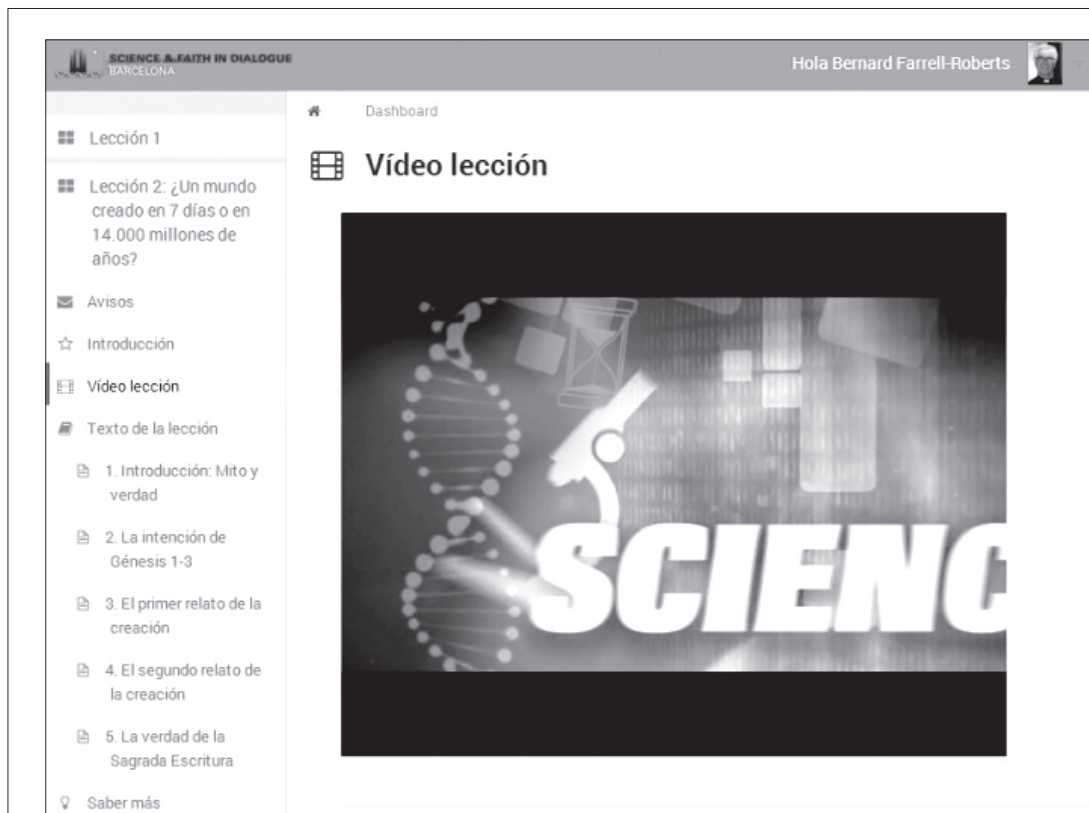
especialment per a persones —sacerdots, catequistes, professors...— que tenen un rol formatiu a l'Església. «La gent recorda alguns episodis tristos que es refereixen sobretot a lluites de poder més que no pas a continguts veritablement profunds i centrals de la ciència o la religió», apunta David Jou. De fet, si es fa un breu repàs històric de la relació entre aquestes dues disciplines, dos són els grans temes que han generat més dificultats: l'heliocentrisme (Galileu) i l'evolucionisme biològic (Darwin). «El problema de fons en aquests dos casos —explica Marlès— era la interpretació de la Bíblia: per primera vegada en la història la concepció del món antic difereix de la concepció del món modern.» Aquestes dificultats van suposar un aprofundiment en la manera correcta

d'interpretar la Bíblia, que va culminar durant el Concili Vaticà II amb la constitució apostòlica *Dei Verbum*.

Actualment els malentesos històrics ja han estat àmpliament superats. D'una banda, la filosofia de la ciència ha ajudat a vèncer la visió que en la ciència tot era 100% objectiu i que la teologia era un raonament fonamentat sobre sentiments subjectius. «Tant la ciència com la fe —explica Emili Marlès— són un esforç intel·lectual per copsar la realitat.» En la resta de grans descobriments científics —la relativitat, la mecànica quàntica, el genoma humà...— no hi ha cap conflicte. «Ens trobem en un moment d'abraçada ecumènica d'aquests dos àmbits del saber humà. Les dificultats actuals —assenyala el director del curs i professor de la FTC— no són degudes a nous descobriments sinó al mal ús que es pot fer de la ciència quan es fa servir el seu potencial en contra de la persona humana.» També ho creu així el Dr. David Jou i convida a aprofitar aquest bon moment de diàleg: «La ciència i la tecnologia ens han donat recentment tantes sorpreses que comprendre-les i assimilar-les demana un esforç actiu. Tant si s'està interessat a fons en la religió, com si se la considera un exercici intel·lectual hipotètic, els atractius d'un pensament de frontera sempre són grans.» El físic i poeta català creu que un dels atractius del curs SAF és la seva transversalitat: «Física clàssica, física quàntica, cosmologia, biologia molecular, genètica, origen de la vida, evolució, neurobiologia, ecologia, bioètica, tecnologies de la informació, problemes planetaris... S'ofereix tot un ventall ampli d'estímuls que trobem a faltar en els ensenyaments universitaris usuals.» «I als estudiants que ja hagin fet ciències —continua dient— els aportarà, a més de coneixements bàsics que no han estudiat al llarg de la carrera, reflexió històrica, filosofia, ètica i teològica.»

Contingut del curs

El curs *Science and Faith*, que es posa en marxa l'1 d'octubre fins al 15

Metodologia moderna online

El curs *Science and Faith* farà servir una metodologia 100% online. Cada lliçó oferirà un vídeo introductori, en el qual es plantejaran els punts més candents del tema tractat. Després l'alumne pot accedir a l'article de la lliçó amb un modern sistema d'aprenentatge *e-learning*. S'ofereix

també l'accés a lectures, vídeos i podcasts complementaris per aprofundir sobre el tema. La lliçó es tanca amb un autotest i la participació en el fòrum de debat. La matriculació al curs permet diverses modalitats, amb tutor i sense, i un acompanyament específic per a professors.

DAVID JOU:

«El curs pot ser una festa del saber i del sentir, i convé que sigui tan acollidora i oberta com sigui possible»

de juny, està estructurat en 12 lliçons que s'impartiran online al llarg de 10 mesos. Amb una dedicació prevista d'entre dues i tres hores setmanals, conjumina els moderns mètodes d'aprenentatge *e-learning* amb una estètica atractiva que reflecteix la bellesa que ha produït la fe. «Els nostres alumnes no només trobaran reflexió —explica Emili Marlès—, sinó també art. Hem optat per explicar el diàleg fe-ciència des de la *via pulchritudinis*, és a dir la via de la bellesa.»

El programa del curs és molt divers i interdisciplinari. La primera part afronta dos dels temes del diàleg entre fe i ciència amb més ressò social: el cas Galileu i la interpretació dels

primers capítols del Gènesi. Els professors Armand Puig, degà de la FTC, i Genaro Auletta, de la Gregoriana de Roma, tindran aquí un paper important. Tot seguit els alumnes seran introduïts en altres temes importants, com ara la manera en què ciència i teologia coneixen la realitat i un estudi de la seva manera de relacionar-se amb la història. En el curs també s'ofereixen aquells coneixements científics que tot cristià ha de saber: teoria del Big Bang i evolució de les espècies, entre altres. Finalment s'entra en l'àmbit més teològic i planteja les preguntes sobre el concepte de creació en un món que evoluciona, o sobre la relació entre Crist i l'evolució còsmica. Els impulsors del projecte ja han començat a preparar un segon curs on es tractaran altres temes, com ara la clonació, l'acció de Déu en la creació d'un home, o les diverses aproximacions que tenen la cosmologia i la teologia sobre el final de l'univers...

El nou curs té un reconeixement acadèmic de 6 ECTS (144 hores) com a crèdits aplicables al Grau en Teologia per la Facultat de Teologia

de Catalunya. En l'àmbit civil, és reconegut com a curs de formació permanent gràcies al conveni entre la FTC i la Generalitat de Catalunya. Com a oferta de llançament, amb l'objectiu de donar-li la màxima difusió possible, la nova proposta acadèmica de la FTC s'ofereix a un preu molt assequible, poc més de 100 euros, amb un descompte del 66% sobre el preu total. Per als alumnes d'Amèrica Llatina, el descompte pot arribar fins al 95%, en funció del PIB dels països de procedència. «Esperem que el curs ajudi a veure que les ciències, més que una dificultat —acaba dient el Dr. Marlès—, són una ajuda per descobrir la bellesa i la saviesa de Déu.»

Tota la informació sobre el curs i la matriculació a:
www.scienceandfaithbcn.com

El Papa proposa pregar per assolir la pau

Mons. Mamberti rep 71 ambaixadors acreditats davant del Vaticà

Mercedes De La Torre C.

El papa Francesc recorda, com a autoritat espiritual i líder moral a escala mundial, que davant dels conflictes difícils, com és el cas de Síria, la solució no està «només a les nostres mans», i dóna una lliçó per aplicar també en les nostres vides: la pau és un do de Déu i ens convida a invocar-la amb fe perquè el Senyor concedeixi la pau als nostres cors i també a tots els racons de la terra.

La devoció mariana del nou Bisbe de Roma, vingut des de «gairebé el final del món», es va plasmar de nou, en convocar la jornada de dejuni i pregària per la pau a Síria com a preparació de la festa del naixement de la Mare de Déu, Reina de la Pau.

A més, Francesc, com a bon jesuïta, va prendre aquesta decisió influït profundament en l'espiritualitat ignasiana: davant d'un moment de prova —o temptació— la millor via és la pregària i la penitència. Hi creu, ha tingut experiència de la força de la invocació i ens convida a confiar que per a Déu no hi ha impossibles. Per això, va convidar a sumar-se no únicament els fidels de l'Església catòlica, sinó els altres cristians, membres d'altres confessions religioses i tots els homes i dones de bona voluntat.

A aquesta jornada de dejuni i pregària per la pau a Síria, el Pròxim Orient i tot el món juntament amb la vetlla realitzada a la plaça de Sant Pere, es van sumar les Conferències Episcopals amb les seves parròquies, que van organitzar també diferents iniciatives per estar en comunió amb el Papa, que, per primera vegada, convocava una iniciativa així: un esdeveniment de quatre hores al qual va assistir des del principi fins al final. El Pontífex va expressar el seu agraïment «als altres germans cristians, als germans d'altres religions i als homes i dones de bona voluntat que volen unir-se, en els llocs i en les maneres que els són propis, a aquest moment».

El Bisbe de Roma va convidar els pelegrins i fidels romans a participar en la vetlla que va comptar amb un programa ric d'activitats dividit en dos moments. En la primera part, després de la invocació a l'Esperit Sant, amb el *Veni Creator*, es va dur a terme l'etapa «mariana»: una processó amb la icona de la *Salus Populi Romani*, portada per quatre guàrdies suïssos, i després el res

«Les tribulacions, les proves, les dificultats, la violència o el mal no podran derrotar mai Aquell que va vèncer la mort: Jesucrist»

del Rosari amb els misteris contemplats, a més de la invocació «Reina de la Pau, prega per nosaltres».

Després, el Papa va pronunciar una meditació i va obrir la segona part del programa que va tenir com a centre l'Eucaristia: l'exposició del Santíssim i després un temps llarg d'adoració eucarística acompanyat de lectures de fragments bíblics sobre el tema de la pau, diferents oracions de Pontífexs demanant la pau, invocacions, cants, oferiments d'encens per part de cinc parelles provinents de Síria, Egipte, Terra Santa, EUA i Rússia i, finalment, gairebé mitja hora de silenci per a l'adoració personal.

En acabar la vetlla, el Pontífex va impartir la benedicció eucarística. Un altre aspecte interessant va ser la presència d'almenys cinquanta confessors col·locats sota les columnes de la plaça de Sant Pere, perquè les persones que volguessin poguessin rebre el sagrament de la Reconciliació.

Cos diplomàtic

Així mateix, ja que el crit de la pau és un desig comú «en cada racó de la terra», la Santa Seu va convocar el cos diplomàtic a la Secretaria d'Estat per explicar el significat d'aquesta jornada i també la seva posició davant del conflicte. Va ser significativa l'assistència de 71 dels 75 ambaixadors residents a Roma

acreditats davant la Santa Seu, que, segons va indicar el portaveu vaticà, el pare Federico Lombardi, van estar molt agraïts per la iniciativa.

Els va rebre el secretari de les Relacions amb els Estats de la Secretaria d'Estat vaticana, Dominique Mamberti, que a l'inici va pronunciar un discurs de 20 minuts. Després els ambaixadors van estar 40 minuts més preguntant detalls del significat d'aquesta iniciativa i debatent sobre la situació.

Durant la seva intervenció, Mamberti va destacar que en aquesta concreta situació històrica «marcada de violències i guerres en molts llocs, la veu del Papa s'eleva en un moment particularment greu i delicat» com és

el conflicte sirí. I va fer una crida a les parts perquè no es tanquin en els seus interessos particulars sinó que «emprenguin amb valentia i amb decisió la via de l'encontre i la negociació». El representant vaticà va demanar a la comunitat internacional que s'esforci per promoure «iniciatives clares per a la pau en aquella nació basades en el diàleg i la negociació».

D'altra banda, el Papa es va adreçar recentment en una audència general als fidels en llengua àrab, especialment als procedents de l'Iraq, Jordània i Egipte dient-los: «Uniu-vos sempre a Crist edificant el seu Regne amb la fraternitat... i les obres de misericòrdia», i va explicar que «la fe és una força potent capaç de fer el món més just i més bonic». Els va animar a ser «una presència de la misericòrdia de Déu i testimoniar al món que les tribulacions, les proves, les dificultats, la violència o el mal no podran derrotar mai Aquell que va vèncer la mort: Jesucrist».

Les floretes del papa Francesc

Compta amb la pregària de tots

Jordi Sánchez Torrents

«Mai més la guerra! Mai més la guerra!» Aquest és el tweet; la frase curta que publica el papa Francesc a la xarxa digital en referència al conflicte de Síria després d'haver-la pronunciat abans de l'Àngelus. «Volem que en la nostra societat esquinçada per divisions i conflictes, esclati la pau», va dir també. No són només paraules. Són les paraules escollides perquè les llegeixin els més de nou milions de seguidors del seu Twitter. Són substancials. S'hi entreveu una paraula viva i activa, exhortació clara i sentida que no sorgeix tant del seu paper com a Pontífex com de la seva persona.

Comunicativament les seves paraules són performatives; es converteixen en un gest quan conviden a fer una jornada de dejuni i pregària; unes pràctiques comunes a les religions orientals i del llibre a les quals s'han adscrit musulmans, jueus i cristians; fins i tot el gran muftí (cap de l'islam sunnita de Síria) i diversos polítics es van afegir a aquest gest per la pau. Potser també algun dels que manen i remenen les cireres del G-20, i als quals el papa Francesc va demanar que ajudessin a solucionar pacíficament el conflicte.

La jornada de pregària i dejuni és, en ella mateixa, un gest contrari a tot el que suposa la guerra: és unió, concordança i esperança. Un gest que el Pontífex no va voler fer sol, sinó que continua amb el signe programàtic de la seva primera aparició al balcó de Sant Pere: compta amb la pregària de tots.

L'Església catalana, en comunió amb el Papa

La invitació que el Papa va fer el dissabte 7 de setembre, convocant a una vetlla de pregària i dejuni per la pau a Síria, va tenir un gran ressò arreu del món. L'arquebisbat de Barcelona es va sumar a aquesta iniciativa amb una vetlla a la catedral el mateix dia. Va ser un acte de comunió. A tot Catalunya, totes les diòcesis també van participar en la convocatòria del Papa amb diferents actes religiosos el mateix dissabte.

El patriarca de Jerusalem demana prudència

«Algú ha pensat en les conseqüències d'una guerra així per a Síria?», es pregunta

Redacció

Jerusalem

El patriarca llatí de Jerusalem, Mons. Fouad Twal, ha fet una crida a la prudència per mantenir l'estabilitat al Pròxim Orient. Adreçant-se a la comunitat internacional, el patriarca llatí demana que els dirigents «no oblidin l'aspecte humà de les seves decisions». També constata que «els israelians van als centres de distribució de màscares antigàs i els habitants del Pròxim Orient comencen a emmagatzemar queviures i provisions».

Mons. Twal, molt amoïnat per la situació, es pregunta sobre els riscos d'una escalada de violència: «Per què declarar la guerra quan els experts de l'ONU encara no han presentat les conclusions definitives sobre el caràcter químic de l'atac i la identitat formal dels qui van ordenar-lo?» Segons el prelat, «no s'ha de repetir la comèdia de les armes de destrucció massiva a l'Iraq. Des d'aleshores, el país està en una situació crítica permanent».

El patriarca llatí de Jerusalem planteja aquestes qüestions: «Com es decideix atacar una nació, un país? Amb quines autoritzacions? Amb quina legitimitat gosar atacar un país? Qui els ha nomenat policies de la democràcia al Pròxim Orient?»

«Algú ha pensat en les conseqüències d'una guerra així per a Síria i els països veïns? Cal superar el nombre de 100.000 morts?», continua preguntant-se. Segons el patriarca, «cal escoltar totes les ànimes que viuen a Síria i ploren el seu dolor des de fa dos anys i mig. Han pensat en les mares, en els infants, en els innocents? I els països que atacarien Síria, han reparat que els seus ciutadans al llarg del món, les seves ambaixades i consolats podrien ser l'objectiu d'atacs i atemptats com a represàlia?».

Mons. Fouad Twal llança una reflexió sobre les conseqüències d'una intervenció armada a la regió del Pròxim Orient: «Segons els observadors, l'atac hauria de ser molt limitat i concentrar-se en objectius estratègics per impedir una nova utilització d'armes químiques. Sabem per experiència que fins i tot un atac limitat té conseqüències col·laterals.

La violència només ha portat destrucció i mort a Síria.

Cosa que provocaria, sens dubte, una forta reacció que podria incendiar la regió.»

Per tot això, el patriarca llatí de Jerusalem crida a la prudència i desitja «la pau i la seguretat en tota aquesta regió del món que ja ha patit molt». I afegix: «Com a cristians de Terra Santa, tenim presents en les nostres oracions els sirians. Veiem el seu patiment quan vénen com a refugiats a la nostra diòcesi, a Jordània.»

«Prou guerra»

Mons. Touad Twal no és l'únic que aixeca la veu contra la violència. Des de Síria mateix, altres veus demanen la pau a crits. És el cas de les germanes trapenques que viuen en un petit poble maronita, a la frontera amb el Líban, entre Homs i Tartous, al monestir d'Azeir. La germana Marta, en declaracions a l'agència Misna, assenyalava que «tots aquí sabem que l'atac, per més que diguin que és "limitat" i "reduit", només portaria més patiment per a la població civil, que ja ha patit molt durant els més de dos anys que fa que dura el conflicte».

Segons la religiosa, «la negociació i el diàleg són l'única alternativa que pot treure aquest país de l'abisme de l'odi i la violència». Per a ella, «a Síria aquest és un fet evident per a tothom, mentre que a occident hi ha qui no veu una alternativa a la guerra».

Des de fa vuit anys, aquestes religioses italianes han decidit romanere al costat del poble sirian, malgrat la inseguretat. «No ens han tocat ni un pèl», explica la germana Marta, «la gent ens estima i ens protegeix. Però avui tot és possible aquí». En les últimes setmanes els sirians «han patit pel fet que tant les parts en conflicte com les potències internacionals cometin actes gravíssims en nom del poble que, en canvi, es queda mut i no pot parlar perquè ningú no se l'escolta».

Per a la religiosa, si poguessin parlar, «els sirians dirien prou guerres i no a nous atacs, que han destruït un país meravellós, amb una tradició d'hospitalitat i de convivència arrelada des de fa mil·lennis en la història». Als poderosos del món, sor Marta els demana que aixequin les sancions internacionals a Síria, que

qualifica d'«auténtic jou que pesa gairebé exclusivament en els més pobres dels pobres, cosa que fa augmentar el cost de la vida i els preus dels aliments». També assenyalava que «ja hi ha un arsenal d'armes espantós que circula, fins i tot entre els infants. Hi ha hagut almenys una sola situació en què les armes no hagin portat la mort, la destrucció i la ruïna de les cultures?»

Per la seva part, l'arquebisbe metropolità siroortodox de Jazirah i Eufrates, Eustathius Matta Roham, ha declarat a l'agència Fides que «és fàcil donar inici als atacs aeris contra Síria, però és difícil posar fi a la guerra i a les conseqüències d'aquests atacs per al Pròxim Orient».

Per això, destaca que «tots resem perquè Nostre Senyor Jesucrist illumini les ments de les persones que són al poder, perquè actuïn d'acord amb la justícia i la pau, per al bé dels éssers humans».

Un altre bisbe catòlic, també en declaracions a Fides i que ha demanat l'anonimat per seguretat, assenyalava: «Avui dia és impossible imaginar el futur d'aquest país, que fa temps que va ser una terra pacífica i llar per a molts refugiats del Pròxim Orient. El més dramàtic és l'absència de qualsevol forma de diàleg en els últims tres anys, mentre que l'angoixa i la desesperança habiten aquest petit poble, indefens i màrtir.»

Segons el prelat, «aquest conflicte ha convertit Síria en un camp de batalla, destruint el món del teball, la innocència de la infantesa, la pau de les famílies, així com les infraestructures, escoles, llocs de culte, cases i hospitals». «És una tragèdia cruel —conclou—, aquesta petita nació porta una creu molt pesada, en silenci, a imatge del patiment de Jesús.»

Pax Christi reclama «una força especial de fe»

Ecclesia / Brussel·les

El moviment catòlic Pax Christi Internacional s'ha pronunciat sobre la situació a Síria, instant les autoritats religioses i polítiques d'arreu del món a promoure la pau a través de la diplomàcia i el diàleg.

En un comunicat, l'organisme apel·la al papa Francesc perquè juntament amb altres líders religiosos contribueixi a crear una «força especial de fe» que doni suport al poble sirian «en aquest temps de gran patiment i perill». «Independentment de les comunitats a què per-

tanyin», cristians, musulmans, entre d'altres, «els líders religiosos han d'emprar l'autoritat moral per mostrar clarament en privat i en públic la importància d'oposar-se a la guerra i defensar de forma consistent una solució política».

L'organització catòlica considera que «molts estats han ajudat a encendre la metxa de la violència amb l'enviament d'armes» i que ja és hora que «la comunitat internacional cooperi en l'execució d'un embargament que trenqui el flux d'armes i doni suport clar al diàleg per posar fi al conflicte».

Càritas rebutja la intervenció militar com a solució al conflicte

La catàstrofe humana suma més de 100.000 morts i dos milions de refugiats

Redacció
Madrid

Càritas espanyola s'ha sumat a la crida llançada per Càritas internacional a la comunitat mundial perquè dediqui tots els esforços diplomàtics a intentar resoldre el conflicte que dessagna Síria a través del diàleg i no de la intervenció militar.

Per a la xarxa Càritas, aquest conflicte armat només podrà acabar si es duen a terme «negociacions de pau inclusives», en el marc d'un ampli diàleg en el qual participin tots els actors de la societat síria amb el suport de la comunitat internacional.

Com denuncia Càritas internacional, l'ús presumpte d'armes químiques a Damasc ha aguditzat encara més la catàstrofe humana que pateix la població —més de 100.000 morts i dos milions de refugiats— i ha posat en relleu que l'obligació dels líders mundials ha de ser trobar un final al patiment del poble sirí.

«L'ús d'armes químiques és un crim horrible», denuncia Càritas internacional en una nota de premsa en què condemna tots els atacs contra civils i en la qual explica que la població no necessita més vessament de sang, sinó un final ràpid de la guerra. Per a Michael Roy, secretari general de Càritas internacional, la intervenció de les potències estrangeres a la zona podria estendre la guerra i augmentar el patiment. «La darrera dècada és testimoni de les tràgiques conseqüències de la intervenció militar a Líbia, Afganistan o l'Iraq», ha assenyalat.

En termes semblants s'ha expressat Jorge Nuño, secretari general de Càritas Europa, que es mostra convençut que, ara més que mai, «cal respectar els principis humanitaris de pau, imparcialitat, neutralitat i independència» per poder ajudar totes aquelles persones que són víctimes d'aquesta guerra, dins o fora de Síria. «L'ús d'armes químiques és un crim contra la humanitat, del qual n'han de donar explicacions els responsables; però, ara. Un atac militar de les forces internacionals exposa milers de persones a més perills», ha afegit.

En aquest sentit, Càritas Europa creu que l'única solució humanitària possible és el diàleg i que la prioritat ha de ser revitalitzar les converses de pau de Ginebra com a primer pas cap a l'alto el foc. «Prenguem perquè la pau i la justícia regni de nou i perquè es trobi una solució política en la conferència de Ginebra», conclou Jorge Nuño.

Per la seva part, Mons. Antoine Audo, arquebisbe caldeu d'Aleppo i president de Càritas Síria, ha manifestat: «Esperem que la crida del papa Francesc perquè es dugui a terme un veritable diàleg entre les parts en conflicte pugui ser un primer pas per aturar els combats.»

Assistència humanitària

Tota la xarxa internacional de Càritas treballa des de Síria i als països de la zona per respondre a la crisi humanitària provocada pel conflicte. Segons l'Alt Comissionat de Nacions Unides per als Refugiats (ACNUR), aquesta guerra ha provocat més desplaçaments i refugiats que cap altre conflicte al món. Des de l'inici del conflicte, un total de sis milions de persones s'han vist obligades a abandonar les seves llars, 4,5 milions de les quals són desplaçats interns dins de Síria i altres dos milions de refugiats als estats veïns; d'aquests últims, la

meitat són nens.

Durant els dos darrers anys, Càritas espanyola ha respost a les crides successives d'emergència de Càritas el Líban per atendre els 600.000 siris que han buscat refugi al seu territori i que han estat registrats oficialment.

La darrera aportació de la Càritas espanyola a la Càritas libanesa ha estat l'aprovació d'un fons de 376.064 euros per a ajuda d'emergència als refugiats siris i a les famílies d'acollida libaneses especialment vulnerables, que compta amb el cofinançament de l'Agència Espanyola de Cooperació per al Desenvolupament (AECID).

Justícia i Pau condemna la guerra

Redacció / Barcelona

Justícia i Pau també ha manifestat la seva repulsa a qualsevol solució armada als enfrontaments a Síria. L'entitat expressa el seu «horror i indignació» davant de l'ús d'armes químiques, que ha produït la mort de centenars de persones, majoritàriament civils. Si es confirmen els fets, es tractaria de «crims de guerra gravíssims», que han de ser jutjats per tribunals de justícia imparcials o pel Tribunal Penal Internacional. Per a Justícia i Pau, aquests crims no han de ser admesos per la comunitat internacional, que ha de prendre «totes les mesures polítiques, jurídiques i diplomàtiques necessàries per evitar la seva repetició i assegurar el càstig dels responsables, a més de treballar per la resolució de conflictes». Tanmateix, de cap manera s'ha de respondre «mitjançant el bombardeig o atac armat —de conseqüències imprevisibles— cap a un dels adversaris, ja que aquest atac provocarà més víctimes innocents i l'empitjorament de la situació». En aquest sentit, demana al govern espanyol que no doni suport ni col·labori en cap actuació d'aquest tipus.

L'entitat mostra la seva tristesa pel nombre de morts i per la destrucció que genera aquest conflicte, «així com la nostra solidaritat i pregària pel patiment de totes les víctimes».

Justícia i Pau demana a totes les parts enfrontades i actors implicats que cessin «immediatament» les hostilitats i s'esforcin per aconseguir «una pau justa mitjançant el diàleg».

Per això, uneix la seva veu a la del papa Francesc, que ha exhortat la comunitat internacional a «fer tots els esforços per promoure sense vacil·lacions les iniciatives de pau» a Síria. «L'ús de la violència no porta la pau. La guerra crida a la guerra. La violència crida a la violència.»

Oxfam denuncia la matança de civils

Redacció / Madrid

L'organització Oxfam condemna qualsevol ús d'armes químiques a Síria, juntament amb la matança contínua i indiscriminada de civils al país. Totes les parts en el conflicte a Síria han de respectar el dret internacional humanitari i, en tot moment, afavorir el treball dels equips de Nacions Unides que investiguen presumptes atacs amb armes químiques.

En darrera instància, cal que hi hagi una solució política a aquesta crisi. El patiment humà provocat per la crisi és inconcebible. Més de 100.000 persones han perdut la vida i gairebé dos milions han fugit als països veïns. Hi ha un risc evident que la situació empitjori a mesura que els governs occidentals pugen el to del seu discurs i es preparen per a la intervenció militar.

En lloc de centrar-se en les opcions militars i armar les parts en el conflicte, adverteix Oxfam, el president Obama, el president Putin i altres líders mundials han de deixar de banda les seves diferències i intensificar els esforços per a la pau i per aturar el vessament de sang, abans que Síria sigui destruïda i la regió es desestabilitzi encara més.

Pelegrinatges

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

Terra Santa

✓ Del 12 al 19 de desembre

- Seguirem les petjades i els viatges de JESÚS; contemplarem el llac de Tiberíades, la terra i els paisatges de la Galilea on ell va viure la Jerusalem de la Passió i molt més.
- Escoltarem les seves paraules en la realitat geogràfica i en el context humà on van ser dites.
- En el nostre interior, podrem captar el ressò de la seva veu... Sentir el que va dir i com ho va dir.

AMB EL SUPORT DEL PREVERE QUE ENS ACOMPANYARÀ DES DE BARCELONA HO ACTUALITZAREM, ENS HI IMPLICAREM, HO CELEBRAREM

SUD-ÀFRICA

El gresol multiracial més austral

Del 19 al 30 de setembre

Expedicions culturals

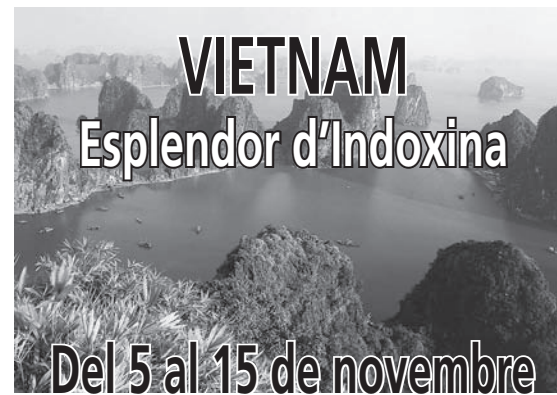
Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

BERLÍN I POLÒNIA BÀLTICA

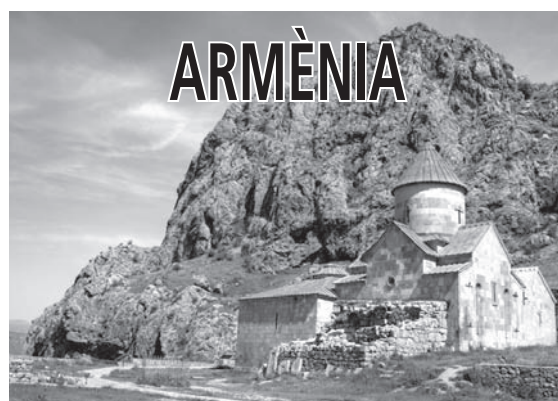
Del 7 al 14 d'octubre

VIETNAM Esplendor d'Indoxina

Del 5 al 15 de novembre

ARMÈNIA

País de fe

Del 23 de setembre a l'1 d'octubre

ETIÒPIA Del 12 al 24 de gener 2014

CRISTIANISME ETÍOP

Celebració de l'Epifania-TIMKAT- a la Jerusalem africana-LALIBELA

Itàlia

La resposta cristiana davant de la crisi de l'home

Més de 800.000 persones participen en una nova edició del Meeting de Rímini

Pablo Chevallard
Rímini

«Emergència home». Aquest és el polifacètic lema que va orientar la 34a edició del Meeting de Rímini. A la jornada d'obertura del 18 d'agost passat es llegia el missatge del papa Francesc: «Aquest moment de crisi —atenció— no consisteix en una crisi solament econòmica; no és una crisi cultural. És una crisi de l'home: allò que està en crisi és l'home.» El Meeting proposava a tothom seguir la indicació del Papa: tornar a Crist per aprendre d'Ell la veritat sobre nosaltres mateixos i sobre el món.

Aquesta emergència es trobava a l'origen dels diferents gestos que conformaven el Meeting, delmat en volum per la crisi econòmica però amb el mateix esperit de fa 34 anys. Gran varietat de temes s'han tractat en les més de cent trobades, cinc grans exposicions, set mostres més petites i vint-i-tres espectacles. Es calcula que unes 800.000 persones han passat pel recinte firal. Per què? Per mera costum, potser? Emilia Guarnieri, presidenta del Meeting, opina que no: «Les xifres testimonien l'atenció de milers de persones que no han vingut per participar en un ritus de finals d'estiu, sinó per cercar resposta a la urgència de la vida, a la pregunta: com es fa per viure?»

Testimoni d'això són els prop de 3.600 voluntaris, 550 dels quals van anar a Rímini amb antelació per preparar la manifestació. 420 estudiants universitaris i 130 adults que sacrifiquen temps de vacances i diners per participar en la construcció del Meeting. «Una gratuïtat que testimonia el desig de servir a alguna cosa més gran, i certament una contribució a l'Emergència Home», subratllava Guarnieri.

Cristians perseguits

Un dels grans temes tractats al Meeting enguany ha estat el dels cristians perseguits. Era possible signar una «crida per als cristians perseguits, seguint la invitació del papa Francesc. Se sol·licitava a les institucions nacionals i als organismes internacionals que fessin tot el possible per protegir i defensar l'existència dels cristians arreu del món. El primer que va signar va ser Enrico Letta, president del Consell de Ministres italià, i el van seguir milers de persones.

El testimoni de Claire Ly —presonera durant dos anys en un *lager* camboià després de veure com el règim assassinava el marit, el pare i els germans— era una altra mostra que l'Emergència no desapareix quan les condicions són adverses, sinó que s'accentua, i que res no impedeix l'home ser així si té clara la relació que el constitueix. Es va convertir al cristianisme a

Meeting de Rimini

«El Meeting ha posat en el centre de la seva reflexió la urgència de restituir l'home a ell mateix, a la seva dignitat més alta»

Marsella, quan va aconseguir escapar del *lager* i va descobrir en els Evangelis que Crist s'havia fet home i havia patit, com ella. Així va poder perdonar els seus segrestadors i assassins de la seva família: «Déu ens perdona com perdona els que fan el mal.»

Diferents personalitats polítiques van participar a la trobada *La llibertat religiosa, via de la pau*. Un d'ells, Paul Bhatti —conseller especial del primer ministre del Pakistan per les Minories Religioses—, el germà del qual Shahbaz va ser assassinat quan era ministre de Minories per la seva oposició a la Llei de la Blasfèmia i la seva defensa aferrissada d'Àsia Bibi. S'hi va parlar del diàleg interreligiós com una riquesa per a tothom, i de la llibertat religiosa com una condició imprescindible per al desenvolupament de qualsevol nació. Una llibertat autèntica, una consciència dels propis orígens que atorga una llibertat vertadera i un criteri. No cal pensar en països del Pròxim Orient, n'hi ha prou de pensar en la discussió sobre

el santcrist a les escoles italianes o a Espanya.

A la trobada de cloenda, sota el títol *En la persecució s'hi viu*, el sacerdot Antranig Ayvazian va parlar de la guerra de Síria, i va explicar la realitat que s'hi respira i no la que els mitjans retransmeten. Abans del 2011 s'hi respirava pau i harmonia, convivència entre mesquites i esglésies. I de sobte, els incidents protagonitzats per guerrillers de 80 nacionalitats diferents, finançats per Occident. Al Meeting cal estar preparat per canviar d'idees i opinions, ja que sorpreses com aquestes posen a prova el que creiem saber.

Exposicions

Una mostra proposava el recorregut per Casa Chesterton, en una reconstrucció autèntica de la casa de l'escriptor, per així submergir-se en les seves habitacions, els seus objectes, les seves experiències i redescobrir Gilbert Keith Chesterton com a l'home que concep cada aspecte del quotidià com una aventura en què l'etern es revela a través de la carn, del concret.

Completaven l'elenc de grans mostres una exposició sobre la Verònica intitulada *El rostre trobat: els trets inconfusibles de Crist*; una altra sobre la relació de l'home amb la naturalesa: *Natural, artificial, cultivat. L'antic diàleg de l'home amb la naturalesa*, i una altra sobre la situació actual de la Unió Europea en confrontar-la amb els ideals d'Adenauer, Schuman, De Gasperi i Monnet: *Sinfonia del «nou món», una Europa unida, des de l'Atlàntic fins als Urals*.

Set mostres més petites s'aplegaven sota l'apel·latiu *Homes a l'obra*, i tractaven sobre com l'Emergència

Home havia construït països com Armènia, basíliques com la de Sant Petroni a Bolonya o comunitats a través de beats i sants moderns. La més cridanera era *Quina obra d'art n'és, l'home!*, en què uns adolescents amb problemes que van entrar a la comunitat L'Imprevist et guiaven i t'explicaven en primera persona com l'art ajuda a entendre alguna cosa de nosaltres mateixos, com els va passar a ells aprenent a recitar *Hamlet* de William Shakespeare.

Literatura, política, economia, ciència... Aquest Meeting no va deixar res de banda. Fins i tot un tema tan escabrós com l'atur es va tractar en diferents conferències i tallers que pretenien impulsar el qui ho necessitava. En l'àmbit de la ciència, va destacar una trobada sobre «La naturalesa del temps», en què van participar Marco Bersanelli, Paul Davies i José Ignacio Latorre, professor de física a la Universitat de Barcelona. Dues conferències sobre temes tan complicats com cèl·lules mare i teràpia fetal i acollida mostraven una humanitat diferent en un camp en el qual de vegades fa la impressió que es treballa amb «grumolls de cèl·lules».

Aquesta és, per tant, l'Emergència Home que el Meeting per l'amistat entre els pobles posa enguany en el centre de la seva reflexió: la urgència de restituir l'home a ell mateix, a la seva dignitat més alta, a la unitat i preciositat de tota existència humana des de la seva concepció fins a la seva fi natural. Cal tornar a prendre en consideració la sacralitat de l'home i alhora dir amb força que és només en la relació amb Déu, és a dir, en el descobriment i en l'adhesió a la pròpia vocació, on l'home pot assolir la seva alçada autèntica.

Punt de vista

Eduard Sagarra Trias

President de l'Associació per a les Nacions Unides a Espanya

L'ONU, Síria i els drets humans

Aquests dies, malauradament, i després de constatar que a Síria han matat impunement més d'un miler d'indefensos civils, en especial nens, tots tornem a reclamar la presència i la reacció de les Nacions Unides per aturar aquest dramàtic, llarg i inexplicable conflicte que, còmodament, presenciem des del sofà de casa.

El desconeixement o la ignorància general del que és i, especialment, del que no és l'ONU, fa dir moltes bestieses a l'opinió pública que es reflecteixen als mitjans de comunicació i que ens indignen i avergonyeixen. Malauradament, l'ONU

no és ni Lourdes, ni Fàtima, ni un prestidigitador que aconsegueixi la pau. L'ONU és una organització internacional, de seguretat col·lectiva, creada pels vencedors de la segona guerra mundial per evitar que es produís una holocaustica tercera guerra mundial. En formen part tots els estats del món.

Per què l'ONU no actua ara i d'immediat enfront de la catàstrofe humanitària que s'està produint a causa de l'ús d'armes químiques prohibides a Síria? La resposta és molt senzilla, perquè per prendre una decisió en aquest sentit cal la unanimitat dels cinc membres del Consell de Seguretat (EUA, Rússia, la Xina, França i el Regne Unit). Rússia, i en part la Xina, veten que es prengui cap resolució excepte que s'hi enviï una comissió d'investigació. La causa és que són aliats de Síria en aquesta zona tan conflictiva i explosiva!

La legalitat internacional que representa l'ONU no pot actuar militarment si no és amb aquella unanimitat, altrament com va passar a l'Iraq fa deu anys es va prendre una mesura il·legal i al marge de l'ONU.

Sap greu dir-ho però es així mentre no es modi-

fiqui l'ONU. Malgrat que tots creiem que s'ha d'actuar per ajudar les víctimes i evitar que els 110.000 morts que ja s'ha produït i els 2.000.000 de refugiats s'incrementin.

Cal dir, però, que l'ONU i tots els seus organismes especialitzats (FAO, UNICEF, AJUDA ALS REFUGIATS, OMS, etc.) estan actuant, malgrat tot, en defensa de la gent i de les víctimes amb ajut humanitari, assistència als refugiats, repartiment d'aliments, sanitat, etc. Ara bé, només ho poden fer si les parts en el conflicte (en aquest cas govern i opositors) els ho autoritzen. La seva tasca no és cap joc. Hi arriben la vida en favor de la gent i els seus drets.

Com a societat catalana i europea que creiem en la justícia, que defensem les persones i els seus drets, hem d'exigir als estats i als seus governs que, sense dilació ni retards formals, s'investiguin els fets, però que no sigui una excusa i que, amb tota urgència, es prenguin les mesures col·lectives previstes a l'ONU per evitar més vulneracions dels drets humans i se sancioni els culpables.

És una obligació que tenim com a ciutadans i que no podem defugir.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona

secretaria@catedralbcn.org

Religió i matrimoni

Una investigació mostra la influència de la religió en la vida matrimonial. Heus aquí el resultat d'un estudi fet als Estats Units. Compartir l'activitat religiosa pot millorar la relació dels esposos i promeses.

La deducció està basada en la pregunta a 1.387 persones. També es va obtenir un resultat negatiu, que reforçava el positiu: quan dues persones no comparteixen la mateixa fe —el mateix credo— o només un dels dos és creient, la satisfacció disminueix.

Un resultat important: els matrimonis afroamericans enquestats afirmaren, clarament, l'efecte benefactor de la pregària. Digueren que, per això mateix, en termes de satisfacció, estarien molt pitjor que les parelles blanques. Van arribar a dir que «la pregària estrena la diferència racial i els ofereix cert avantatge que, a la vegada, els feia similars als altres grups ètnics». De manera que aquest fet és una mostra de

la vitalitat eclesial en aquesta qüestió.

També van aportar el seu testimoni els llatins, i asseguraren que no compartir la fe era perjudicial per als esposos. Foren 1.400 individus procedents d'Amèrica Llatina, l'edat dels quals se situava entre 18 i 59 anys. El 89%, que eren casats, explicaren que, en el cas de religions diferents, la relació se'n ressentia. Fins i tot, aquesta diversitat arribava a produir tensions que afeblien el tenir més temps per estar junts i també l'educació dels fills.

Els estudis també tenien conclusions sobre la importància de la religió en la salut mental i en la manera de relacionar-se amb altres famílies.

El director d'aquests estudis afirmà que la religió té tres factors positius: «Promou un comportament ètic, les comunitats ofereixen suport formal i informal a la persona i ofereixen un sentit de la vida que augmenta la resistència a l'estrès.»

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà

ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net

Cottolengo

La generositat de Déu i la bondat de les monges han fet possible que enguany una altra vegada hagi anat cada dia a celebrar l'eucaristia amb la gent del Cottolengo. Confesso que són els 42 quilòmetres que viatjo més feliç. A la Castanyera, una masia catalana a la falda del Montseny que un matrimoni cristià els va deixar en herència, hi van en tres torns nens, homes i dones. Procedeixen de les diferents cases de la península: Lisboa, Madrid, València, les Hurdes, Galícia i Barcelona. Què és el Cottolengo? Qui hi és admès? Vaig sentir que responien a una dona que va venir-hi un dia: «Per ser allà cal ser pobre i patir una malaltia incurable.» Un sacerdot amic es va assabentar que hi havia un feligrès de la seva parròquia i el va anar a saludar: «Com estàs?» I ell li va respondre: «El Cottolengo és meravellós.» Si algú pensa que un conjunt de malalts de síndrome de Down, paràlisi cerebral i altres limitacions pot resultar depriment, s'equivoca. Animat i servit per la comunitat religiosa, l'ambient és molt alegre. I no cal dir la missa!

Vull referir-me a alguna experiència. Un diumenge va venir a casa un jove que em coneixia. L'acompanyava un noia francesa preciosa que vestia com toca fer-ho a l'estiu a una francesa preciosa. Coneixia la regió on eren i vam gaudir comentant detalls del seu paisatge i les tradicions. Va ser una trobada molt agradable. A la tarda era a la Castanyera i se'm va apropar una malalta. La seva fesomia no era gens atractiva. No m'havia dit mai res, i aquesta vegada tampoc, només em va abraçar. Vaig sentir dins meu una felicitat desconeguda de feia anys. El record de la noia francesa aleshores es va desdibuixar. Observava una dona a qui donava la comunió. Durant la celebració la seva mirada era inexpressiva, m'intrigava. Un matí ens vam trobar. Anava amb cadira de rodes, em va demanar la mà i jo l'hi vaig donar, me la va estrènyer carinyosament i li va fer un petó. Després em van dir que era sorda. Com havia germinat i cultivat l'amor al meu sacerdot? En un altre moment em vaig creuar amb una altra dona que era cega. La vaig saludar amb el rutinari «bon dia!». No sé exactament què em va dir, però sí que van ser unes paraules amables. Em va impressionar el seu somriure. Qui li havia ensenyat a oferir-me aquest do? Va ser un regal més preuat que una benedicció episcopal.

Em complau i admiro la gent que se'n va al Tercer Món a servir de diferents maneres. És una de les demostracions que la bondat no s'ha mort del tot en la nostra cultura i religiositat decadents. Traslladar-se a un altre continent sempre és car. Dedicar uns dies de vacances al Cottolengo no té aquests inconvenients. En totes tres tandes hi havia voluntaris. N'admiro molt el seu lliurament. No puc compartir-ne la tasca, la generositat els ocupa tot el dia. Sé que després de sopar poden passar una estoneta entretinguts xerrant. M'han explicat la seva satisfacció per ser allà, i afegeixen que l'únic entrebanc és que el tabac o les llaminadures estan a més d'una hora de camí.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Màxima prioritat pastoral

Lucio Alfert condueix amb seguretat el Toyota recorrent els traços rectilinis de les carreteres de terra al Chacho paraguaià, l'anomenat desert verd. La nostra conversa és fluida i constant. El conductor és un missioner oblat de Maria Immaculada i bisbe del Vicariat Apostòlic del Pilcomayo (Paraguai). Ens dirigim cap a Pedro P. Peña, una missió perduda en la geografia. La visió pastoral del bisbe és clara: «Nosaltres, els cristians, hem de portar l'anunci de Jesucrist, que es va encarnar en aquest món, des d'un diàleg profund i respectuós. Per això nosaltres anomenem pastoral a tot. El nostre objectiu al Vicariat és aconseguir la formació de comunitats autòctones cristianes que es facin responsables de la seva vida en tots els aspectes.» Aquest viatge es remunta quatre anys enrere, el 2009. Em va impressionar la importància que atorgava a les comunitats cristianes, a les parròquies... La seva presència en elles es concretava a assumir-hi un paper d'animador. Volia enfortir les comunitats i els seus líders, sense que la missió de bisbe no els eclipsés.

Com construir comunitats cristianes dinàmiques i compromeses? Una primera exigència és posar Jesucrist com el seu fonament. No sempre és fàcil perquè interfereixen elements que en poden distorsionar el sentit profund. Les dificultats existeixen. El papa Francesc ha apuntat el clericalisme com una de les temptacions dels deixebles missioners: «El capellà clericalitza i el laic li demana si us plau que el clericalitzi, perquè en el fons li resulta més còmode.» A Catalunya, una mica com a Europa en general, la disminució

«Construir comunitats cristianes, obertes i compromeses, constitueix la màxima prioritat pastoral»

del nombre de sacerdots presenta nous desafiaments. Si les comunitats cristianes són fortes, la pastoral està garantida. Però no sempre s'ha treballat amb aquesta perspectiva. Moltes vegades els cristians laics, homes i dones, s'han convertit en consumidors passius dels serveis prestats pels sacerdots, però no n'han assumit la funció eclesial. No els ho han afavorit gens, però tampoc no ho han reclamat. Construir una comunitat parroquial és tan apassionant com ardu. Els egos també funcionen i el risc de fragmentar-se per interessos sempre hi és present. Crec que, en aquests moments, construir comunitats cristianes, obertes i compromeses, constitueix la màxima prioritat pastoral. Potser haurem de mirar els països d'orient per adonar-nos que uns quants catequistes van mantenir durant molts anys comunitats vives sense sacerdots. La reestructuració de parròquies i els plans estratègics poden servir, però el cor de la solució passa per obrir-se a la força de l'Esperit, aglutinar la comunitat entorn de la persona de Crist i assumir cadascú a fons la seva missió evangèlica a l'Església.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Encara podem esperar!

Ahir vaig tornar de la presó amb unes quantes històries al cap: el pare que fa temps que no pot veure el fill ni parlar-hi per telèfon perquè la mare l'hi nega, el jove que no sap res de la seva xicota de fa temps i que es consumeix de soledat, la preocupació de qui no guanya prou als tallers per ajudar la família... També algunes alegries: la del noi al qual han concedit un permís, la del que està content perquè ha pogut deixar la droga, l'abraçada sincera de trobar-nos després d'una setmana, etc.

Quan vaig arribar al meu barri, en una de les cantonades que acostumen a ser punt de referència per passar-hi estones aquells que no tenen res a fer

«Darrere de totes aquestes persones hi ha històries que ells i Déu coneixen i que jo no tinc cap dret de judicar»

durant el dia o la nit, em trobo una amiga que fa temps que segueixo en les seves lluites, angoixes i caigudes en el món de les addiccions. Les conseqüències de la seva vida de molts anys en aquests afers són evidents i qualsevol

pot veure les petjades que ha deixat una vida al marge i sovint al carrer. Els seus companys són del mateix estil. Quan m'acosto per saludar-la, amaga el porro que s'està preparant en aquell moment i jo faig veure que no he vist res. Els «porros» són l'últim reducte de les seves drogues i està convençuda que això no té res a veure amb tot el que s'ha ficat al cos durant anys i panys. En moltes ocasions he tractat de convèncer-la del mal que fan i, sobretot, en la quantitat que ella se'ls fuma. Ara ja ho deixo i tracto de no perdre aquesta amistat que sé que en un moment determinat, com ha passat tantes i tantes vegades, haurà de recórrer a mi, quan torni a l'hospital o quan visqui alguna situació difícil.

La meva amiga forma part d'aquest submón que es pot amagar, però que és molt difícil d'eradicar. Jo me l'estimo per damunt de totes les seves mancances o precisament per aquestes. Darrere d'aquest grapat de persones assegudes a terra en aquest racó del carrer, on es troben per «intercanviar» la mercaderia i consumir-la, hi ha històries que ells i Déu coneixen i que jo no tinc dret de judicar. Però això no treu el fet que continuï el meu camí amb un nou dolor a l'ànima.

A la televisió ens presenten el panorama terrible d'aquells nens de Síria víctimes d'una política que ells desconeixen.

A prop, misèria. Lluny, injustícia i massacre indiscriminada...

Per la finestra de casa sento el crit d'un nen: «Viqui, Viqui.» M'aboco i veig el meu amic de tres anys amb un somriure net i joiós. Li llenço un caramel i penso que aquest gest m'alegra l'ànima, perquè dels qui som com ells, és el Regne. Encara podem esperar!

Zoom

Dilluns 16 arrenca una nova temporada a Ràdio Estel. Nos programes d'esports, amb especial dedicació al bàsquet, conviuran amb d'altres ben consolidats com «El primer cafè» o «Tot sardana». Com cada temporada, els espais religiosos i litúrgics —principalment des de Montserrat, Solius i la catedral de Barcelona— us convidaran a tenir moments de silenci i pregària.

Des del monestir

Des de la fi del món

Aquest estiu vaig anar, segons expressió del Papa, «a la fi del món», a l'Argentina. El motiu era visitar els meus pares ancians i l'estada, molt reduïda, amb prou feines 12 dies. Temps suficient per constatar dues coses fonamentals: una, la gran alegria, entusiasme i força dels meus compatriotes, que davant de l'elecció de Francesc, «un dels nostres», tots s'han posat la samarreta de l'Evangeli i dia a dia tornen a les esglésies, les omplen i busquen com comprometre's i sortir per fer «enrenou». Una altra cosa evident i indignant, la corrupció, el grau de degradació i desprestigi de la classe política, i veure com un país va a la deriva al ritme d'una presidenta que està absolutament desequilibrada i que té un grup d'aplaudidors que viuen del sistema mentre submergeixen 40 milions d'argentins en la misèria més absoluta. He vist que la fe no és l'opi del poble, és la força, la passió i el revulsiu perquè la gent es posi dre-

ta i digui prou, i perquè ho faci amb coherència evangèlica.

La força d'un líder, com és Francesc, ha esborrat diferències, i de cop i volta l'ecumenisme i l'opció pels més pobres s'ha convertit en l'anhel i l'aliança que dinamitza un país i li dona força.

Em deia un creient convençut: quan va anar a la trobada dels joves al Brasil, la nostra presidenta es va fer una foto amb el Papa i va empaperar el país en campanya política. Els argentins no s'ho van creure, i el qui va voler utilitzar el Papa i l'Església va veure com això els anava en contra. I és que quan t'acostes a l'evangeli, recuperes l'olfacte i saps on hi ha la veritat i la mentida. I aquesta persona afegia: així com el compromís i l'opció de Joan Pau II va pulveritzar el teló d'acer, la força i la coherència de Francesc, pulveritzarà la corrupció, que a l'Argentina s'escriu amb K, i, finalment, units per la persona, tirarem endavant.

Ha estat un viatge dur. Vaig poder viatjar en el subte, com Francesc, i allí es pren el pols de la ciutadania, es veuen els rostres, i confesso que no disten gaire dels que veig a Catalunya i Espanya, tots o la majoria marcats per la crisi i la desesperança. Estic convençuda que el canvi no vindrà per personatges als quals poc importen les persones: el canvi vindrà des de dintre i alliberat per referents autèntics i transparents.

L'Argentina, el món, el planeta està en crisi, i aquesta té matisos, però és el símptoma o el botó d'alerta que anem cap al precipici i que encara podem fer-hi alguna cosa... No és tard. Junts podem més. Deixem la pompa, la frivolitat, les idees buides, l'aparença i la recerca i conquesta d'allò personal de forma egoista. Pensem, des de l'austeritat i el compromís, en la persona, sumem sinèrgies i veurem com, a poc a poc, en el nostre horitzó es dibuixa la pau i reneix l'esperança.

Lucía Caram

Religiosa dominica de Manresa

La sal de la terra

Cercar la veritat i formar la consciència

L'inici de l'any i el començament del curs són moments que ens indueixen de manera natural als projectes i als propòsits. I molt més en un context farcit de necessitats materials i espirituals, sigui en l'àmbit personal o col·lectiu. La mirada al nostre voltant i el coneixement d'allò que s'esdevé en el món suscita un gran clam que no podem apaivagar simplement girant cua o afirmant que resulta impossible per a les nostres forces. Cada dia que passa —malgrat l'esforç ingent de milions d'éssers humans— sembla que la justícia, la llibertat, la igualtat, etc., s'escapen i es dilueixen restant com a referents teòrics.

Són molts els pensadors i, també, molts els documents de l'església que fonamentant-se en textos de l'evangeli —«Coneixereu la veritat i la veritat us farà lliures» (Jn 8,32)— ens han recordat per activa i per passiva la vinculació entre veritat i llibertat. Alhora, el nombre de persones que han donat testimoni d'aquesta praxi no és gens

insignificant. Cercar la veritat sempre ha estat una pràctica virtuosa, i en l'escenari actual sembla més urgent que mai per tota la seva deriva en relació amb la justícia i la llibertat. De forma similar al necessari equilibri en l'exigència drets-deures, cal reconèixer que el marc cultural contemporani —inclòs en el nostre entorn personal— freqüentment ens empeny a preocupar-nos molt més de la llibertat personal que de la veritat. Però, sens dubte, potenciar l'esforç en assolir la veritat significa guanyar terreny en la llibertat.

Avui resulta prioritària la recerca i la proclamació de la veritat en les relacions internacionals, l'àmbit polític, l'activitat empresarial i econòmica, la dinàmica interpersonal, la pròpia família, etc. Però no podem ser ingenus. Això no sempre resulta fàcil ni exempt de certs riscos. En efecte, els interessos de caràcter econòmic, polític, estratègic o simplement personal, les prioritats d'un col·lectiu

determinat, el proteccionisme d'una ideologia, la falsa defensa d'un grup, la passivitat, la por, una manera errònia d'entendre els sentiments, la falta d'informació, les aparences, la manipulació, l'engany pur i dur, etc., són alguns entrebancs de la veritat.

A més de la valuosa tasca consisteix en el desemmascament de la falsedat, tots i cadascú no podem oblidar el compromís personal en la cerca de la veritat i la seva vinculació a la formació de la consciència personal. Una tasca a la qual dediquem habitualment pocs esforços. La formació general, la informació concreta dels fets, el coneixement de l'opinió dels experts, el control de les emocions, la reflexió, el diàleg, l'afany per la veritat, etc., són elements fonamentals en la formació de la consciència. Aquesta formació desenvolupada a nivell personal, familiar, comunitari i, especialment, educatiu, sens dubte, esdevindrà un bon projecte per al curs.

Andreu Ibarz

Director general de
Blanquerna-URL i
professor de la Facultat
de Ciències de l'Educació
Blanquerna-URL

Mirada al món

Junts contra ningú

Des que el procés cap al ple reconeixement de la sobirania nacional catalana es va accelerar exponencialment amb la massiva manifestació de l'11 de setembre de l'any passat, el consens entre els ciutadans de Catalunya de la necessitat d'una consulta vàlida i reconeguda sobre el futur estatus polític del país s'ha consolidat d'una manera clara i indiscutible. La mobilització popular d'enguany amb la Via Catalana cap a la Independència, que ha unit el litoral català de nord a sud engrescant gent de tot el territori, ha enviat un missatge inequívoc de la voluntat de molts catalans d'unir esforços per dur a terme aquest projecte compartit. Certament, també dins de l'Església com dins del conjunt de la societat catalana, les opinions són diverses sobre la conveniència que Catalunya es constitueixi o no com un nou Estat independent dins la Unió Europea; ara bé, és un fet inqüestio-

nable que una bona part de la població ho desitja i que una majoria ben àmplia demana el dret a expressar-se i a decidir de manera referendària sobre el tema.

Davant d'aquestes aspiracions legítimes, els cristians, siguem d'on siguem i tinguem el parer que tinguem sobre la vinculació política de Catalunya amb Espanya, ens hauríem de caracteritzar sempre, tant a nivell català com espanyol, per ser promotors d'un diàleg franc i respectuós entre totes les parts implicades, un diàleg que, deixant de banda visceralitats nacionalistes i imposicions unilaterals, faci possible que les justes reivindicacions del poble de Catalunya siguin escoltades i acollides serenament pels ciutadans d'arreu de l'Estat i els seus governants.

Centenars de milers de mans s'han unit en la cadena humana que ha travessat el país aquest 11

de setembre. Un símbol potent del fet que és la col·laboració i no l'enfrontament allò que portarà endavant el millor per a tots: mans que lliurement s'ofereixen, s'acullen i fraternalment s'estrengen. Al llarg dels segles, el naixement de nous Estats i el canvi de línies frontereres malauradament han anat sovint acompanyats de conflictes i violències. A l'Europa del segle XXI, feliçment, disposem dels mecanismes democràtics suficients per canalitzar les transformacions de les estructures polítiques a través del diàleg, dels acords i de les urnes. El projecte d'una Catalunya sobirana, dins o fora d'Espanya, no és insolidari ni agressiu. Cerca una millor concòrdia i una justícia més gran en les relacions entre Catalunya i Espanya. Si això ho aconseguim explicar bé, hauríem de trobar sens dubte més comprensió i empatia també en moltes persones que s'estimen Espanya com a pàtria.

Cinto Busquet

Capellà i teòleg

Somnis

És bo, molt bo, somiar, ja que estimula i encén l'ànima, i ajuda a viure la vida terrenal. Si Martin Luther King no hagués somiat... El 28 d'agost es van complir 50 anys de la seva profètica declaració íntima. Sí, ell tenia un somni de llibertat inconcebible en el moment, no tenia cap mena de precedent ni semblava possible. Però ell estava segur del seu somni i aquella força el va fer real, possible. Quantes coses van canviar amb la cristallització del seu somni! Alimentem la il·lusió, sense ser il·lusos, però defensant el que s'espera.

Que descansi en pau, segur, en les mans de Déu, en les quals sempre es va recolzar.

MÓNICA SERRA VIDAL
Sant Cugat del Vallès

Crida urgent

La situació del poble centre-africà és insostenible. Es registra un augment de la violència a tot el país, que ve de la mà del grup islamista radical Seleka. Càritas, l'Església catòlica, sempre al costat dels més necessitats, especialment en situacions tan terribles com aquesta, llança un dramàtic S.O.S. Les autoritats han de deixar de mirar cap a una altra banda o deixar de mirar cap al continent africà només des d'una perspectiva dominadora i de benefici econòmic.

I tots els altres podem posar-nos a treballar, sostenint en l'oració aquests germans nostres que pateixen, i acudint a la crida urgent de col·laboració econòmica que ens

La realitat brasilera

A la C.C. del 25 d'agost passat es va publicar una entrevista al brasiler Eudes de Jesús Silva, intitulada *Al Brasil estan molt estesos el satanisme i la bruixeria*. Segons estadístiques brasileres publicades l'any 2010, el 64,3% de la població és catòlica; el 22,2%, evangèlica; el 2%, espiritista, el 8%, sense religió i un 3% pertany a altres religions, entre les quals la religió afrobrasiler (esmentada a l'entrevista). Aquestes dades són importants, ja que mostren que la majoria de la població és fidel al cristianisme. Un altre punt important és la complexitat en la definició de la religió afrobrasiler, perquè són religions on hi ha una unió entre la cultura africana, portada al Brasil pels esclaus, i la cultura brasilera en el moment en què estava sent colonitzada per portuguesos (la majoria dels quals eren catòlics). A més, aquesta unió va portar altres costums existents al Brasil avui dia com la *capoeira*, la *samba* i la *feijoada*.

La religió afrobrasiler representa la cultura del nostre país i, tot i que s'esmenta negativament en l'entrevista, té el seu costat bo i un valor cultural. Jo no elimino la hipòtesi que actualment hi hagi «sacrificis d'animals», però això passa en una petita part i no representa la realitat total del Brasil.

Arribo a la conclusió que l'entrevista a Eudes de Jesús Silva és un cas aïllat i no representatiu de la realitat brasilera; això no obstant, m'alegro que avui tingui una vida cristiana.

TIAGO JANUÁRIO DA COSTA
Brasiler resident a Barcelona

solicita Càritas perquè es puguin destinar recursos a activitats de reconstrucció de la pau i reconciliació en les comunitats que són arrasades per l'odi i el terror.

JUAN GARCÍA
Càceres

Els poderosos i Síria

Nosaltres no ens hem mogut, però tots els grans del món parlen d'atacar Síria, enviant vaixells de guerra a la zona propera. És que

no s'adonen que si bombardegen el país perjudiquen la població civil, no el règim? Si es tracta de «venjar» els morts per armes suposadament químiques, moriran molts més innocents. Anglaterra s'hi ha pronunciat en contra, però envia vaixells i els americans estan gairebé a favor d'un nou Iraq. Com és possible? Els governants han de recuperar el senderi abans que sigui massa tard. No més morts, per l'amor de Déu.

ISABEL ESTEBAN GÜELL
Barcelona

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Divorciar-se?

Vull fer-li una consulta delicada com a sacerdot. Una molt bona amiga està passant un infern en el seu matrimoni. El marit beu més del compte dia sí i dia no. Quan arriba a casa fa un espectacle esgarriós. Crida de mala manera a la dona, trenca coses i té esferides dues ninetes petites de la parella. Tinc els meus dubtes que potser li ha posat la mà al damunt... Ella és bona cristiana, es resigna i diu que ha de suportar tot això. Jo crec que haurien de divorciar-se...

Certament és una consulta delicada, i jo aprofito l'ocasió per dir que en aquests casos cal parlar-ho personalment amb un sacerdot de confiança o amb un expert. A les Delegacions Diocesanes de Pastoral Familiar de les nostres diòcesis hi podran trobar assessorament. El que em comenta és greu. Tots descobrim amb horror, dia sí i dia no, casos de violència dels homes respecte les dones que acaben tràgicament i que normalment són precedits per veritables inferns que no sempre surten a la llum. Aquí tenim un problema greu. Possiblement un cas d'alcoholisme que ha produït una degradació de la personalitat i del caràcter del marit. L'hem de considerar un malalt i hem de procurar ajudar-lo en la mesura que es deixi ajudar. El que no es pot tolerar és que aquesta dona i les nenes continuïn vivint en aquesta situació que els farà acabar malament dels nervis i potser coses pitjors.

Vostè dubta si hi ha maltractament físic. A la menor certesa d'això cal procedir a una denúncia i a un allunyament. Ja hem patit massa desgràcies com per no aturar-ho a temps. I no ho dubti: si perd el control d'aquesta manera i està sota l'efecte de l'alcohol aquest home és capaç de fer qualsevol bestiesa que no faria amb el cap serè. Però hi ha maltractament i molt greu. A vegades el maltractament psicològic és pitjor que el físic. Em parla de divórci. No procedeix. Un cristià sap, a partir dels ensenyaments de Jesús, que el divórci no és el nostre camí. Sí que procedeix la separació i, preventivament en aquest cas, s'hauria de fer tot seguit, abans del procediment eclesial. Cal protegir la mare i les nenes. Per damunt de tot hauríem de salvar si es pot el matrimoni. Potser aquest home, veient que la dona i les filles deixen de conviure amb ell, es decidiria a posar-se en tractament per superar la situació. Ho he vist en molts casos i s'ha pogut recuperar la convivència. Les persones poden canviar i hem d'ajudar-les a refer una vida humana digna. També caldria estudiar una possible causa de nul·litat en cas d'una personalitat immadura i pertorbada que hagués viciat greument el consentiment matrimonial.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
A Ràdio Estel, de dilluns a divendres,
a les 23.00, podeu escoltar la versió
radiofònica d'El Consultori

Amb bon humor...

Jesús style

«El Moviment Cristià de Joves organitza cada any campaments que apleguen joves de diferents parròquies del bisbat de Barcelona»

«La fe és un estil de viure, una forma de situar-se en el món, i és també un nexa d'unió entre aquells qui la professen»

Miquel Àngel Pérez Sánchez

El joves ballaven a bon ritme, enmig de la calorosa nit estival, sota la llum tènue d'un focus i algun fluorescent, en el petit espai que el bosc deixava lliure davant de la casa de colònies. La música sonava forta, sense ser estrident, i l'absència d'alcohol permetia gaudir de la festa amb alegria i sense ensurts.

L'ambient era molt bo, farcit d'una certa companyonia agradable. Molts s'havien conegut només quatre dies abans, d'altres des de ja feia temps. Es percebia alguna cosa que els unia, alguna cosa màgica, com la dansa nocturna enmig del bosc. Què? Segurament s'hauria d'haver estat els quatre dies amb ells per entendre-ho.

El lligam de la fe

Tot plegat passava en els campaments que el Moviment Cristià de Joves (MCJ) organitzen cada any el darrer

cap de setmana de juny, i que apleguen joves de diferents parròquies del bisbat de Barcelona. A la cinquantena llarga de joves, a més dels animadors i capellans, els unia la fe, la fe en Jesús, que en els temps que corren no és cosa petita.

Mirada des de lluny la fe pot semblar només probable, o simplement una opinió en un debat intrascendent. «Potser hi ha un Déu o no», «si hi ha vida després de la mort, ja ho sabré, o no!», «alguna cosa hi ha, però no sé què és (i segurament no m'interessa gaire...)». Frases com aquestes les sentim contínuament, i denoten la poca sensibilitat espiritual que impregna els nostres dies. La impressionant herència espiritual del nostre país sembla la dilapidada herència del Fill pròdig, en la primera part de la paràbola.

En els campaments del MCJ es va anar de cara a la fe, no com una possibilitat més o menys plausible, sinó com una manera de fer front a la vida. No en

va, el lema de la convivència era «Jesús Style», tot fent-se ressò de la cançó «patxanguera» més universal després de *La Macarena*: el *Gangam style*.

Múltiples activitats

Com desenvolupar l'estil de Jesús en quatre dies? Doncs agafant com a base el sermó de la Muntanya, on, començant per les Benaurances, s'explica el seu «estil de viure». Gimcanes, pregàries, jocs, contemplacions, balls, esports, excursions, serveis, cinema, espelmes, missa campestre, convivència... Cadascuna de les activitats, fos la que fos, volia recollir l'esperit de Jesús, que Mateu va situar dalt d'una muntanya, i nosaltres ho férem en la nostra muntanya del Montseny.

La fe és un estil de viure, una forma de situar-se en el món, i és també un nexa d'unió entre aquells qui la professen. Aquest magnetisme s'hi va fer present. Aquests joves, reflex de la nostra societat plural, i nascuts a

Barcelona, a Cali, a Dakar, a Mataró, a Buenos Aires, a Premià, a Quito, a Santa Coloma i a molts altres llocs, formaven una comunitat. Són cristians i s'ho saben. Un ho expressava clarament: «Sóc cristià, ho dic a l'institut; no me n'avergonyixo.»

La fe unia joves aparentment molt diversos, per origen, per barri, per expectatives davant de la vida... Petit miracle estival que es va repetir cada any i que durant el curs el Moviment Cristià de Joves, amb la Delegació diocesana de Joves, intenta donar continuïtat amb recessos, reunions, lliga de futbol, pregàries, trobades i, sobretot, posant molta fe.

Un videoclip d'un rap que recorda un noi canari mort de càncer va causar sensació entre els joves. En la cançó es diu «*nos bañaste de luz*». Tots tenim persones que han donat llum a la nostra fe i en els campaments els férem presents. I ell mateix, el campament, ha estat també llum per a nosaltres, la llum de la fe, la llum de Jesús.

Les pregàries són els espais més escoltats de Ràdio Estel. Ajuda'ns a disposar dels recursos suficients per continuar emetent cada dia aquestes paraules de súplica, d'acció de gràcies i de lloança.

 Ràdio Estel

Podeu fer la vostra aportació: Xec nominatiu a Ràdio Estel (C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona)
Ingrés o una transferència al nostre compte de "la Caixa" 2100 3013 25 2200406287

Paraula i vida

La primera encíclica de Francesc

La llum de la fe és el títol de la primera encíclica del papa Francesc, que es va fer pública el dia 5 de juliol passat. Una primera impressió després de la lectura de l'encíclica és que s'hi veu la mà tant de Benet XVI com de Francesc, la qual cosa constitueix una expressió més de la manera modèlica com el Papa emèrit i el Papa actual viuen una situació inèdita a l'Església en la seva història.

Benet XVI, que va proposar a tota l'Església un Any de la Fe en el cinquantè aniversari de l'inici del Concili Vaticà II, tenia ja en preparació una encíclica sobre la fe, cridada a completar la seva trilogia sobre les virtuts teològiques. Així, aquesta encíclica completaria les dues anteriors, sobre la caritat (*Deus caritas est*) i sobre l'esperança (*Spe salvi*), sense oblidar la que està considerada com la seva aportació a la doctrina social de l'Església (*Charitas in veritate*). La seva renúncia va fer que aquella encíclica quedés en projecte. Però —segons notícies fidedignes— va posar el seu

projecte en mans del nou Papa, que se l'ha fet seu donant-li la seva empremta. Un exemple més d'una transició pontifícia exemplar.

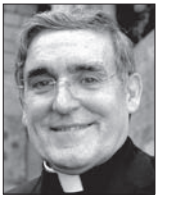
El títol de l'encíclica defineix molt bé el seu contingut: *Lumen fidei*, la llum de la fe. A les pàgines inicials, el document cita el jove Nietzsche, que convidava la seva germana Elisabeth a arriscar-se, a «emprendre nous camins amb la seguretat de qui actua autònomament». I afegia: «Aquí es divideixen els camins de l'home; si vols assolir pau i felicitat en l'ànima, creu; però si vols ser deixeble de la veritat, indaga». La fe seria llavors com un miratge que ens impedeix avançar com a homes lliures cap al futur. D'aquí a associar la fe a la foscor hi havia un pas. Però l'encíclica —i aquí es veu la mà del Papa emèrit i gran teòleg— es proposa recuperar «el caràcter lluminós de la fe, ja que quan la seva flama s'apaga, totes les altres llums s'acaben esllanguint». És la qüestió de la fe i la raó, un punt central en el magisteri de Benet XVI. Ens explica el papa Francesc que el seu anteces-

or ja havia completat pràcticament una primera redacció d'aquesta carta encíclica. «L'hi agraeixo de cor i, en la fraternitat de Crist, assumeixo el seu preciós treball afegint al text algunes aportacions.» Aquí tenim, doncs, el document; el seu objectiu és mostrar com la fe enriqueix l'existència humana. Benet XVI, que va ser un dels teòlegs assessors de l'assemblea conciliar, estava molt preparat per mostrar el que afirma l'encíclica citant Pau VI: que el Vaticà II va ser abans que res un concili sobre la fe; i també ho estava per recollir els seus rics ensenyaments, especialment els referents a les relacions entre fe i Església. Al papa Francesc, cal atribuir-li el que es diu al document sobre la fe com a llum per a tota la societat, com un factor del bé comú, en especial per a la família, i sobre la fe com la força que conforta en el sofriment.

Si se'm permet dir-ho així, crec que estem davant el estament espiritual de Benet i davant la primera encíclica —i també programàtica— de Francesc.

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

El lideratge a donar sang

Un any més els donants de sang van a la seva marató benèfica, i aquest cop, el dia 14, amb un lema que barreja compromís i gratitud: «Amb tu, líders en solidaritat.» També a mi, que cada any m'uneixo a aquesta marató, em congratula que Tarragona estigui al capdavant de Catalunya i d'Espanya i sigui la segona d'Europa en aquesta mostra de solidaritat fraternal que són les donacions de sang. En un sol dia es van aconseguir més de mil donacions.

Per descomptat, no és guanyar campionats el que motiva els participants, ni escalar posicions en un rànquing imaginari. El que vol el donant és que els centres hospitalaris disposin de la sang convenient per quan sigui necessària, un gest de fraternitat capaç de salvar moltes vides humanes. Com sap un si algun dia necessitarà sang? El 13 de maig de 1981 el papa Joan Pau II recorria ple de vitalitat la plaça de Sant Pere. Eren les 17.13 h

quan van sonar uns trets. Minuts després el Papa va arribar a l'hospital Gemelli dessagnant-se. Va perdre tres litres de sang abans que el cirurgià, doctor Crucitti, no aconseguís aturar l'hemorràgia produïda pels greus esquinçaments de les bales. Tothom va contenir la respiració, mentre es debatia entre la vida i la mort a la taula del quiròfan. La transfusió va tenir èxit. Gràcies a ella l'il·lustre pacient va poder viure encara 24 anys més, tan decisius per a l'Església i per al món.

En la gran majoria de casos mai no sabrem qui en serà el beneficiat. Només sabem, ja ara, que serà una persona necessitada d'aquesta saba de vida. Fa un temps vaig llegir que en algunes ciutats es feia una experiència que va néixer a Itàlia amb el nom de «café pendent». Es tracta que una persona, quan va a una cafeteria, no sols paga la seva consumició sinó una altra per a qui no pugui afrontar-la. D'aquí el nom, perquè l'establiment

el servirà al primer pobre que tregui el cap i demani si hi ha algun «café pendent».

Se m'acut pensar que això mateix fan els donants de sang. La donen per al primer que la pugui necessitar. I és sang, el que donen, no un simple café! La lliuren fent el petit però molt meritori sacrifici de sotmetre's a una extracció i amb això ajuden algú desconegut a qui podran salvar la vida gràcies a la seva generositat. Quan penso en aquest gest solidari, em ve al cap la paràbola del bon samarità. No era algú que passa avorrit per aquell lloc, sinó algú que va al seu treball, però, encara que tingui pressa, no passa de llarg davant la necessitat aliena. S'atura i s'assegura que l'hostaler, amb l'ajuda prestada per ell, podrà atendre aquell ferit. Podríem dir que la posada és l'hospital i que els donants són aquell bon home, que Crist exalça, que es va solidaritzar amb el seu proïsme.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat

La Bona Notícia també a internet
www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

MÉS DE 150 JOVES PEREGRINEN AMB EL SIJ A LA BORGONYA FRANCESA

Festa catalana a Taizé

Samuel Gutiérrez

Fotos: Pep Anton Vieta

«El Senyor és la meua força, el Senyor el meu cant. Ell m'ha estat la salvació. En Ell confio i no tinc por... En Ell confio i no tinc por.» Aquesta és una de les cançons emblemàtiques de Taizé, que canten milers i milers de joves cada setmana en català en aquest petit poble de la Borgonya francesa. Per això els joves de Catalunya que cada estiu visiten Taizé s'hi troben gairebé com a casa. Ben acollits i entre germans. El pelegrinatge d'enguany del Secretariat Interdiocesà de Joventut (SIJ) va tenir lloc del 17 al 25 d'agost, amb la presència de més de 150 joves de les diverses diòcesis catalanes.

Després d'una intensa setmana de convivència i pregària en clau evangèlica, d'aprofundiment en la fe i de comunió intereclesial, el balanç que en fan els responsables del SIJ és molt positiu. Pep Anton Vieta, vicedelegat de joves de Girona, destaca, primer de tot, «el caràcter acollidor i gens excloent d'aquest indret i la comunitat de germans que ens rep». «Conviure una setmana amb joves d'arreu del món, que parlen llengües diverses, amb una cultura molt diferent i, fins i tot, de confessions diferents —afegeix Vieta—, fa que rumii en el potencial que se'ns brinda. Els joves tenim a les mans la palanca per enderrocar els murs que ens hem trobat construïts! I això gràcies a qui ens uneix a tots: Jesús ressuscitat, fill de l'amor del Pare.»

El tradicional pelegrinatge que cada estiu organitza el SIJ a Taizé es fonamenta en la convicció que és un indret ideal per a la iniciació en la pregària de joves de 15 i 16 anys. «El sol fet d'entrar a l'església de la Reconciliació —explica el vicedelegat de joves de Girona— i, sense necessitat d'estar familiaritzat amb les celebracions eucarístiques, ben fàcilment puguis pregar amb la major part de les llengües del planeta, fa que qualsevol jove s'hi senti ràpidament com a casa.» També valora molt positivament «la convivència del dia a dia, amb els serveis de voluntariat a l'hora de netejar espais comuns o servir el sopar». «Tot plegat fa que el jove hi descobreixi una preciosa vida de real germanor entre persones aparentment desconegudes.» Així ho ha viscut, per exemple, Oriol Sabé, que ha peregrinat amb la delegació de Barcelona: «A Taizé fas gairebé vida monàstica: es resa tres cops al dia, la música t'ajuda, es fan molts moments de silenci per meditar, et sents acompanyat en la fe per milers de joves al teu voltant, es rep formació i es fan grups de treball per comentar l'evangeli... Es crea un clima molt bonic!» A més, continua dient l'Oriol, «per uns dies menges de forma molt senzilla i perds

«A Taizé el jove descobreix una preciosa vida de real germanor entre persones aparentment desconegudes»

«Per uns dies menges de forma molt senzilla i perds de vista moltes distraccions. Si t'ho prens seriosament pots viure tot el dia en ambient de pregària!»

de vista moltes distraccions: televisió, mòbil, ordinador... Tens temps per meditar. Si t'ho prens seriosament a Taizé pots viure tot el dia en ambient de pregària!»

Com cada estiu, els joves catalans han peregrinat a Taizé en companyia d'un bon nombre de capellans. Per a ells, l'experiència ha estat també molt enriquidora. Mn. Toni Roman, que ha viatjat enguany amb una colla de joves de la seva parròquia, compartia la seva vivència al Facebook del SIJ: «// Signore ti ristora... És ben veritat: el Senyor et restaura les forces, et cura les ferides, et dóna la força per estimar i perdonar, per afrontar els reptes de la vida; el Senyor et dóna la mà i no et deixa. Tan sols és qüestió de posar-se a tret, estar atents, disponibles... i Ell fa la resta. I si és en companyia, millor que millor. Gràcies a la comunitat de germans de Taizé; gràcies als més de 3.000 joves d'arreu del món que hem coincidit aquesta setmana.»

El grup de Girona ha estat enguany el més nombrós de les diòcesis catalanes, amb prop de setanta joves. Pep Anton Vieta destaca la presència d'una quinzena de pioners i caravelles de l'Agrupament Escolta i Guia Pla de l'Estany: «Esperem que s'animin a acompanyar-nos en futures peregrinacions i encomanin aquesta necessitat de recerca a joves escoltes i guies d'altres agrupaments.» El vicedelegat de joves de Girona, que ha viscut el seu segon pelegrinatge consecutiu a Taizé, assegura que per a ell aquest descobriment ha estat com un regal. «Quants més anys fa que tornes de Taizé, més t'adones de la responsabilitat que tens —acaba dient—. Als que hem rebut aquest regal, en arribar a casa, ens toca transmetre la felicitat per aquesta trobada amb Jesús i els germans que ens envolten.»

Visita del papa
Francesc
a Cagliari,
el 22 de
setembre

VISITA DEL PAPA FRANCESC A SARDENYA

Viatja a Sardenya amb Grimaldi Lines i viu una experiència única: la visita del papa Francesc al Santuari de la Mare de Déu de Bonaria, a Cagliari, on el Sant Pare celebrarà la **missa** i l'**Àngelus**.
Embarca't als vaixells de Grimaldi i ja durant la navegació comparteix moments de trobada i oració, rep l'eucaristia o resa el Rosari a les sales comunes de la nau.

VIATGE ESPECIAL A SARDENYA

5 DIES / 4 NITS: DE DIVENDRES A DIMARTS

VAIXELL + HOTEL

Sortida el divendres 20/09 des de Barcelona

*Consulta condicions i disponibilitat. Places limitades.

Viatge en vaixell i acomodació en hotel
(2 nits a Cagliari i 1 a Alguer)
amb preus per persona a partir de

246€

EL PREU INCLOU:

- ✓ Camarot interior a l'anada i sense acomodació a la tornada (tornada diürna)
- ✓ 2 nits d'hotel a la zona de Cagliari i 1 nit a la zona de l'Alguer. Inclou esmorzar.
- ✓ Taxes i assegurança de viatge

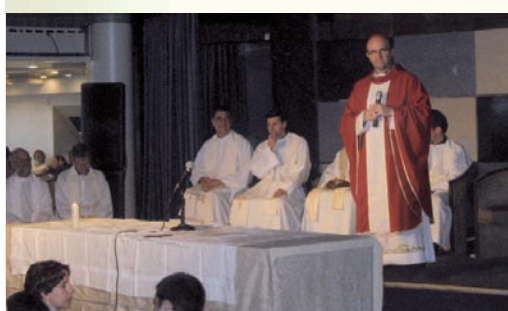
Sala per a reunions

Piscina i solàrium

Bars i restaurants

Amb possibilitat de celebrar-hi missa

Camarots

902 531 333
agencias de viajes

reservas@grimaldilogistica.com

www.grimaldi-lines.com

SARDEGNA

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERIAI 1)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 4)

SETEMBRE

15. DIUMENGE

Diumenge XXIV de durant l'any,

Verd. Lectures: Èxode 32,7-11.13-14 / Salm 50 / 1 Timoteu 1,12-17 / Lluc 15,1-32

SANTORAL: Mare de Déu dels Dolors. Caterina de Gènova, viuda; Nicomedes, mr.

16. DILLUNS

Sants Corneli i Cebrià (MO), Vermell.

Lectures: 1 Timoteu 2,1-8 / Salm 27 / Lluc 7,1-10

SANTORAL: Edita, vg.; beat Víctor III, p.; Vidal de Savigny, ab. i fund.

17. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: 1 Timoteu 3,1-13 / Salm 100 / Lluc 7,11-17. O bé: *Sant Robert Bel-Iarmino (ML), Blanc.* Vic: **Dedicació de la catedral (S), Blanc.**

SANTORAL: Ariadna, mr.; Coloma, vg. i mr.; Hildegarda de Bingen, ab.; Pere d'Arbuès, prev. i mr.

18. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: 1 Timoteu 3,14-16 / Salm 110 / Lluc 7,31-35.

SANTORAL: Ferriol, mr.; Irene, mr.; Josep de Cupertino, prev.; Sofia, mr.

19. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: 1 Timoteu 4,12-16 / Salm 110 / Lluc 7,36-50. O bé: *Sant Gener (ML), Vermell.* Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa: **Santa Maria de Cervelló (MO), Blanc.**

20. DIVENDRES

Sant Andreu Kim Taegon (MO), Vermell. Lectures: 1 Timoteu 6,2c-12 / Salm 48 / Lluc 8,1-3

SANTORAL: Càndia, vg. i mr.; Eustaqui, Teopista i fills, mr.

21. DISSABTE

Sant Mateu (F), Vermell. Lectures: Efesis 4,1-7.11-13 / Salm 18 / Mateu 9,9-13. Girona: **Dedicació de la Catedral (S), Blanc.**

SANTORAL: Celina, vg.; Ifigènia, vg.

Lectures bíbliques

Diumenge XXIV de durant l'any

Lectura primera

Ex 32,7-11.13-14

El Senyor es desdigué del mal que havia amenaçat de fer al seu poble

Lectura del llibre de l'Èxode:

En aquells dies, el Senyor digué a Moisès: «Vés, baixa a la plana: s'ha pervertit el teu poble, que tu havies fet pujar de la terra d'Egipte. De seguida s'han desviat del camí que jo els havia prescrit. S'han fet un vedell de fosa i l'han adorat, li han sacrificat víctimes i diuen: "Poble d'Israel, aquí tens els teus déus, els qui t'han fet sortir d'Egipte." Per això el Senyor digué a Moisès: «Veig que aquest poble és rebel al jou. Deixa'm que s'inflami la meua indignació i no en deixaré rastre. Després et convertiré en un gran poble».

Però Moisès apaivagava el Senyor, el seu Déu, i li deia: «Senyor, per què s'encén el vostre enuig contra el vostre poble, que havíeu fet sortir de la terra d'Egipte amb gran poder i amb mà forta? Recordeu-vos d'Abraham, d'Isaac i d'Israel, els vostres servents; recordeu que els va jurar per vós mateix i els va dir: "Faré que la vostra descendència sigui tan nombrosa com les estrelles del cel, i tot aquest país que jo us havia dit el donaré als vostres descendents i el posseiran per sempre"».

Llavors el Senyor es desdigué del mal que havia amenaçat de fer al seu poble.

Salm responsorial

50

Compadiu-vos de mi, Déu meu, vós que estimeu tant; vós que sou tan bo, esborreu les meves faltes; renteu-me ben bé de les culpes, purifiqueu-me dels pecats.

R. Aniré a trobar el meu pare i li diré: Pare he pecat.

Déu meu, creeu en mi un cor ben pur, feu renéixer en mi un esperit ferm.

No em lenceu de la vostra presència, ni em prengueu el vostre esperit sant. **R.**

Obriu-me els llavis, Senyor, i proclamaré la vostra lloança. La víctima que ofereixo és un cor penedit; un esperit que es penedeix, vós, Déu meu, no el menyspreu. **R.**

Lectura segona

1Tm 1,12-17

Jesucrist vingué al món a salvar els pecadors

Lectura de la primera carta de sant Pau a Timoteu:

Estic agraït a Jesucrist, el nostre Senyor. És ell qui m'ha donat forces. Li agraeixo que m'hagi considerat prou fidel per a confiar-me un servei a mi, que primer blasfemava contra ell i el perseguia i l'injuriava. Però Déu s'apiadà de mi, perquè quan encara no tenia fe no sabia què feia. La gràcia del nostre Senyor ha estat pròdiga amb mi, juntament amb la fe i l'amor en Jesucrist.

Això que ara et diré és cert, i del tot digne de crèdit: que Jesucrist vingué al món a salvar els pecadors, i entre els pecadors jo sóc el primer. Però Déu se n'apiadà perquè Jesucrist pogués demostrar primerament en mi tota la grandesa de la seva paciència, fent de mi un exemple dels qui es convertiran a la fe i tindran així la vida eterna.

Al rei de tot el món, Déu únic, immortal, invisible, honor i glòria pels segles dels segles. Amén.

Al-leluia

2C 5,19

Déu, en Crist, ha reconciliat el món amb ell mateix, i a nosaltres ens confia el missatge de la reconciliació.

Evangeli [versió breu]

Lc 15,1-32

Al cel hi haurà alegria per un sol pecador convertit

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

Què vol dir aquesta disbauxa?

En el títol he intentat reflectir la perplexitat del fill gran, que «mai per mai —li retreu al seu pare— no he transgredit cap manament teu», quan en tornar a casa del camp «va sentir música i danses i, havent convocat un dels seus servents, inquiria què volia dir tot allò» (Lc 15,1-32). Tenia tota la raó, car acabava de tornar el fill pròdig, «que ho havia devorat tot amb les prostitutes», i el seu pare «havia fet sacrificar el vedell gras»; li tirava en cara que «mai per mai no m'has donat un cabrit d'entre les cabres perquè el mengi amb els meus amics». Ell era el fill gran, el fill modèlic; l'altre, el fill més jove, «havia dilapidat tots els seus mitjans de vida vivint llibertinament». El cas era que el seu pare l'estava esperant amb els braços oberts i, «en veure'l de lluny, es commogué, corregué i es tirà al seu coll i el besà efusivament», com si mai no hagués passat res. Però el pitjor és que ni tan sols li exigí fer penitència pels seus pecats quan aquest li digué: «Pare, he pecat contra el cel i en presència teva; ja no mereixo de dir-me fill teu: tracta'm com a un dels teus jornalers», sinó que digué als seus criats: «De pressa, traieu del cofre la millor roba i vestiu-lo, poseu-li un anell a la seva mà i sandàlies als seus peus; porteu el vedell gras i mateu-lo; perquè aquest fill meu era mort i ha tornat a viure, estava perdut, i fa poc ha estat trobat.» Encara avui recordo el P. Ricardo Lombardi que ens va tenir tres hores dempeus a la plaça de la Sagrada Família carregant les tintes sobre el fill pròdig. De l'actitud insolent del fill gran, res de res, ell era el perfecte observant de la Llei. I ara resulta que el pare estava esperant que tornés el fill més jove perquè en aquella casa mai no havia pogut sentir música i danses; estava cansat de tantes mostres insinceres de submissió i de sentir contínues crítiques contra el fill més jove que, avorrit, havia abandonat la casa paterna. Jesús aquest dies ens ho està capgirant tot...

Lectura de l'Evangeli segons sant Lluc:

En aquell temps, veient que tots els cobradors d'impostos i els altres pecadors s'acostaven a Jesús per escoltar-lo, els fariseus i els mestres de la Llei murmuraven entre ells i deien: «Aquest home acull els pecadors i menja amb ells». Jesús els proposà aquesta paràbola: «Qui de vosaltres, si tenia cent ovelles i en perdia una, no deixaria en el desert les noranta-nou i aniria a buscar la perduda fins que la trobés? I quan l'hagués trobada, oi que se la posaria tot content a les espatlles i, arribant a casa, convidaria els amics i els veïns dient-los: "Veniu a celebrar-ho: he trobat l'ovella que havia perdut"? Us asseguro que al cel hi haurà també més alegria per un sol pecador convertit que no pas per noranta-nou justos que no necessiten convertir-se.»

I si una dona tenia deu monedes de plata i en perdia una, no encendria el llum i escombraria la casa i la buscava amb tot l'interès fins que la trobés? I quan l'hagués trobada, oi que convidaria les amigues i les veïnes dient-los: "Veniu a celebrar-ho: he trobat la moneda que havia perdut"? Us asseguro que hi ha una alegria semblant entre els àngels de Déu per un sol pecador convertit».

Reflexions sobre els profetes

Pere Tena

Bisbe auxiliar emèrit
de Barcelona
peretenagarriga@gmail.com

La lectura dels profetes a la Litúrgia de les hores

En tota una colla de setmanes del temps litúrgic de durant l'any, l'Ofici de lectures de la Litúrgia de les hores ens proposa, com a primera lectura, un text dels profetes, gairebé de tots, encara que d'una manera necessàriament fragmentada. És com un «tast» de la literatura profètica, suficient per fer-se càrrec de l'originalitat de cadascun d'ells, i per captar l'aportació dels profetes a l'Esclat de l'Antic Testament, la seva incidència en les realitats del Nou Testament, i també —i no és poc!— l'actualitat enorme, permanent, del seu missatge. Això passa clarament quan escoltem la profecia de Jeremies. Encara que no li és exclusiu, el missatge de Jeremies és una crida insistent a la fidelitat del poble a l'aliança, al servei del Déu d'Israel i el rebuig dels altres déus, una barreja d'amenaçes angoixades i de promesa de fidelitat de Déu a la misericòrdia. La seva incidència en el Nou Testament és tipològica: és figura de Crist, sobretot de la seva passió; n'és testimoni el mateix Evangeli quan la resposta a la pregunta de Jesús sobre la identitat del fill de l'home, li responen: Uns diuen que és Jeremies... L'actualitat de la profecia de Jeremies és patent; no sols en l'aspecte que podem anomenar civil —la tensió entre Israel i els pobles veïns— sinó, sobretot, en l'arrel mateixa del missatge: seguir els falsos déus, oblidant el Déu que salva, és abocar-se a

l'autodesrucció; tanmateix, Déu espera sempre amb «paciència» el retorn del pecador. Una primera conseqüència d'aquesta lectura fragmentària dels profetes, feta a l'Ofici de lectures, podria ser la d'obrir-nos l'interès per llegir íntegrament, amb actitud de *lectio divina*, els llibres dels profetes en la Bíblia.

«Els profetes de l'Església»

Amb aquest títol, el que fou cardenal de Marsella, Mons. Robert Coffy, va publicar, l'any 1973, un article breu però remarcable. Era el temps en què, a l'Església en general i especialment a Europa, sorgien veus que reclamaven el valor de profetes com a propi, per interpretar amb simplisme el que creien signes dels temps. La tesi de Mons. Coffy és aquesta: «L'Església ha d'estar present al món sense ser del món. O dit al revés: l'Església s'ha de distingir del món, però no pot estar-ne absent. Això és difícil, i de fet oscil·lem constantment d'un pol a l'altre... Una de les missions dels profetes en l'Església és la de recordar-nos constantment el pol de la paradoxa que en aquell moment tendim a oblidar. A l'Antic Testament tenim l'exemple de Jeremies: ell havia d'insistir en la diferència entre Israel i els altres pobles. Israel és el poble de Déu, i per això denuncia les aliances polítiques...»
»Com que recorda al poble aquell pol de la paradoxa que ha quedat en la penombra, el profeta

mai no està de moda, més aviat lluita contra-corrent... En la història de l'Església, els grans profetes mai no han "jugat" a fer de profetes. Vivien profundament el Misteri de Crist, insistien en l'aspecte del Misteri que el poble tendia a oblidar.»

Amb un altre gènere literari —consells espirituals amb humor— C. S. Lewis deia pràcticament el mateix en el seu llibre *L'estratègia del dimoni*. Parla el dimoni experimentat aconsellant el seu «nebot», que comença: «El caràcter evolutiu i històric del pensament modern europeu tan estès (en part obra nostra), ens fa un gran servei. A l'Enemic li agraden les coses ordinàries i normals. Pel que jo puc veure, li agrada que els homes, davant les accions que se'ls proposen, es facin preguntes ben simples: és just, això? És prudent? És possible? Ara bé, si nosaltres podem aconseguir que els homes es preguntin: està d'acord, això, amb la tendència corrent del nostre temps? És progressista o reaccionari? És aquest el camí que segueix la història?, segur que deixaran de banda les preguntes que s'haurien de fer. I les preguntes que es fan, en realitat no es poden contestar, perquè el futur no el coneixen pas ells... i mentre els seus caps brunzen en aquesta mena de buit, nosaltres tenim la gran ocasió d'esmunyir-nos-hi i d'inclinar-los a obrar tal com nosaltres hem decidit que obrin.»
Heus aquí dues reflexions sobre els profetes, que no perden actualitat.

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Sant Vidal de Savigny

- ✓ Nascut a Tierceville, Normandia, nord de França, cap al 1050
- ✓ Noble que ho va deixar tot per viure com a ermità
- ✓ Fundador de l'orde monàstic de Savigny
- ✓ Va morir cap a l'any 1120

Ruïnes de l'abadia de Savigny.

La història de l'Església compta amb alguns ordes que naixien, s'escampaven i, per causes diverses, acabaven desapareixent. Aquest és el cas dels monjos de Savigny, fundats per sant Vidal de Savigny, que a mitjan segle XII es van acabar fusionant amb els cistercencs. Aquest sant de Normandia era fill d'una família benestant, per la qual cosa es va criar entre riqueses. De ben jove va ser ordenat sacerdot i canonge, ministeris que va exercir durant vint anys. Però va arribar un moment en què Vidal necessitava una vida molt més ascètica, i per aquest motiu es va retirar a viure amb un famós ermità, que li va fer de pare espiritual. Amb els anys se'ls van afegir seguidors, i quan l'ermità va morir Vidal de Savigny es va convertir en el pare espiritual d'una comunitat de més de 100 persones. Ben aviat es va veure la necessitat que el grup es regís per una regla monàstica. Finalment se'ls van concedir unes terres on van construir una abadia i es van constituir com a orde monàstic de Savigny. Ben aviat van créixer les vocacions i les fundacions tant masculines com femenines, que van ser abundants per tot el nord de França i sud d'Anglaterra. Vidal va ser l'abat del primer monestir fins a la mort i encara avui les relíquies es conserven al poblet de Savigny-le-Vieux.

Girona

La diòcesi fa memòria del cardenal Jubany

S'ha complert el centenari del seu naixement

Víctor Gay

Santa Coloma de Farners

El 12 d'agost de 1913, la família Jubany de Santa Coloma de Farners, la capital de la gironina comarca de la Selva, rebia amb goig el naixement d'un infant que seria batejat amb el premonitori nom del patró de la diòcesi: Narcís.

Feia un mes, exactament, el 10 de juliol, que una altra família resident a la població també acollia un altre infant. Era a la casa del notari Espriu, que originaris de la propera comarca del Vallès, per raó de la feina del pare residien a Santa Coloma. Una i altra casa eren i són molt properes al centre urbà. A una i altra es recorda que és on van veure la llum aquestes personalitats de la vida catalana especialment en la segona meitat del darrer segle.

Sòlida formació acadèmica

Curiosament tant el futur cardenal com el reconegut com un dels poetes nacionals de Catalunya varen llicenciar-se en dret, primer Espriu a la Universitat de Barcelona, i Jubany a la Pontifícia Universitat de Comillas.

També coincideixen en el fet que part de la seva trajectòria humanística té lloc a la ciutat de Barcelona, malgrat que, especialment Narcís Jubany, manté els vincles amb Santa Coloma, per raó de la presència familiar, mentre que la d'Espriu no tornarà a les terres de Girona, però el seu centre espiri-

D'esquerra a dreta, Josep Maria Jubany, el bisbe Francesc i Mn. Ramon Alventosa.

tual de referència serà, com és sabut, Arenys de Mar, que esdevindrà Sinera en la seva obra. El poeta va demanar que les seves despulles reposessin al cementiri d'aquesta localitat del Marèsme, a la diòcesi de Girona.

Un tret compartit entre totes dues figures és la seva sòlida formació acadèmica, més enllà d'aquella primera

licenciatura. Narcís Jubany es doctorà en Teologia i en Dret Canònic i Espriu tenia a bastament coneixement de les llengües clàssiques i d'idiomes vius. Va ser proposat per al Premi Nobel de Literatura en dues ocasions.

La vida del poeta fou més breu —72 anys—, mentre que el cardenal en viuria onze més.

què va ser nomenat arquebisbe de Barcelona, en substitució del prelat Marcelo González Martín.

El 5 de març del 1973, després de dos anys com a arquebisbe de l'arxidiòcesi de Barcelona, el papa Pau VI va nomenar Narcís Jubany cardenal del títol de San Lorenzo in Dámaso, i, ja el 1981, el pontífex Joan Pau II el nomenà membre del consell de cardenals per a l'estudi dels problemes econòmics i organitzatius de la Santa Seu. Essent cardenal va participar en els conclaves de Joan Pau I i Joan Pau II d'agost i d'octubre del

1978, respectivament.

Després de 17 anys i per raó d'edat (1990), la Santa Seu va acceptar la dimissió del cardenal Jubany com a arquebisbe de Barcelona, i el 1993 perdé la condició de cardenal elector en complir els 80 anys. Va ser el primer cardenal guardonat amb la Medalla d'Or de la Generalitat de Catalunya, l'any 1991, de mans del president Jordi Pujol. El cardenal Jubany va morir el 26 de desembre del 1996, als 83 anys d'edat, a Barcelona i va ser enterrat a la catedral de Barcelona.

Un 12 d'agost de fa 100 anys, és a dir, del 1913, naixia a Santa Coloma de Farners Narcís Jubany (1913-1996). Va estudiar al Seminari Conciliar de Barcelona i va ser ordenat sacerdot el 30 de juliol del 1939, amb 26 anys d'edat. Anys més tard es doctorà en Teologia a la Universitat Pontifícia de Comillas i en Dret canònic a la Pontifícia Universitat Gregoriana de Roma. Gràcies a aquests estudis va poder exercir com a professor de Teologia al Seminari.

L'any 1954 va ser nomenat canonge de la catedral de Barcelona i oficial del Tribunal diocesà, a causa dels seus estudis en Dret canònic. Un any més tard, el 1955, va ser consagrat bisbe amb el títol d'Ortosia di Fenicia, una diòcesi del Líban i auxiliar de Barcelona fins el 7 de febrer del 1964, quan la Santa Seu el va nomenar bisbe de Girona. Durant aquest període en què va ser bisbe auxiliar de Barcelona i viceconsiliari d'Acció Catòlica del Bisbat de Barcelona, Narcís Jubany va participar en el Concili Vaticà II (1962-1965).

El 1964, elegit bisbe de Girona, inicià la renovació de certs aspectes de la pastoral. A Girona, Narcís Jubany s'hi va estar fins el 3 de desembre del 1971, data en

El cardenal de Santa Coloma

Quan, el 7 de febrer del 1964, Narcís Jubany i Arnau, que des de feia nou anys era bisbe auxiliar de Barcelona, era nomenat com a titular de la seu del seu patró, Girona va esclatar físicament en una gran joia. L'acollida que li dispensà el dia de sant Josep encara és viva en la memòria de molts gironins.

Durant set anys exercí el seu ministeri a Girona. Eren els anys conciliars amb totes les seves llums i crisis que seguirien en la primera etapa del seu successor, Mons. Jaume Camprodon, que aquests dies celebra els seus quaranta anys episcopals. El desembre del 1971, Narcís Jubany va tornar a Barcelona com a arquebisbe titular, i

el març de 1973 seria creat cardenal. Seria a la seu barcelonina fins que el 1990 li fou acceptada la renúncia.

Precisament els darrers anys de la seva vida Narcís Jubany esdevindria amb més intensitat el «cardenal de Santa Coloma», on seria habitual la seva presència i la seva participació en la vida parroquial. Alguns colomencs deien aleshores que era el darrer gironí que podria haver esdevingut Papa, amb un ajustada apreciació del dret canònic.

Memòria diocesana

El darrer 12 d'agost el bisbe Francesc Pardo es traslladà a Santa Coloma per oficiar l'Eucaristia en memòria del que també fou un dels seus predecessors en la seu de sant Narcís. La celebració al temple on havia estat batejat el futur cardenal va ser plena d'emotivitat i memòria compartida amb el rector, Mn. Ramon Alventosa, els feligresos i especialment amb la presència de Josep Maria Jubany, germà de l'arquebisbe.

Una celebració que tindrà una segona part el 22 de setembre en l'ofici de la Festa Major, que igualment presidirà el bisbe de Girona i en la qual també s'establirà aquesta singular memòria entre el cardenal i el poeta, nascut aquell estiu de 1913.

Lleida

Nens en situació de risc gaudeixen de les Vacances per Créixer

És una iniciativa de la Fundació diocesana Verge Blanca

Jordi Pérez
Lleida

Un total de 152 nens amb risc d'exclusió social han gaudit dels cinc torns dels casals de les Vacances per Créixer, una iniciativa de la Fundació Verge Blanca, una entitat sense ànim de lucre de la diòcesi de Lleida que té com a objectiu el servei a la societat en el camp de l'educació en el lleure per a infants, adolescents i joves.

Aquesta informació la va facilitar Laureano Sánchez, president de la Fundació, durant la presentació del balanç d'aquesta activitat que s'ha desenvolupat als col·legis Dominiques Anunciata i Episcopal els mesos de juliol i agost. A la roda de premsa també van assistir-hi el bisbe de Lleida, Joan Piris, i el president de la Diputació, Joan Reñé.

Mons. Piris va fer un doble agraïment, a la Fundació Verge Blanca i a la Diputació. A la primera per la seva creativitat en saber trobar respostes als problemes que ens planteja la societat actual. «Créixer vol dir desenvolupar les qualitats i aprofundir en el terreny de la prevenció, coneixements que ens han de permetre superar situacions d'emergència i treballar per un futur millor, que no és altra cosa que posar els fonaments per al bé de tothom», va dir el bisbe de Lleida, el qual va agrair a la Diputació la seva col·laboració, que ha permès cobrir la meitat del pressupost.

El bisbe Piris va respondre als periodistes sobre el protagonisme de l'Església, en general, i la seva diòcesi, en concret, encapçalant projectes socials

«No estem suplint ni substituint ningú. Estem fent el que l'Església ha fet tota la vida, abans que existís l'Estat del Benestar»

més propis de les institucions públiques. «No estem suplint ni substituint ningú —va dir—. Estem fent el que l'Església ha fet tota la vida, abans que existís l'Estat del Benestar. Si de cas, fem una tasca complementària, perquè com que tots formem part de la humanitat, no podem rentar-nos les mans sobre el que està passant, però no tenim l'objectiu de substituir ningú.»

Per la seva part, Joan Reñé va manifestar la seva satisfacció en poder contribuir des de la Diputació en un projecte com el de les Vacances per Créixer, perquè, malgrat que la funció de la corporació provincial és atendre els municipis, aquests estan constituïts per persones. «Diuen que els pobles són rics quan són capaços de generar recursos econòmics. Però el cert és que els pobles són més rics quan són capaços d'atendre aquells sectors de la comunitat que patei-

El bisbe i el president de la Diputació van visitar els tallers del casal d'estiu del Col·legi Episcopal.

xen dificultats», va dir el president provincial.

Reñé va afegir que la corporació que presideix destina un milió i mig d'euros del seu pressupost als convenis que té amb 1.200 associacions ciutadanes de les comarques de Lleida que treballen per transmetre aquests valors des de diferents camps, per això per a ell era una satisfacció poder col·laborar amb la Fundació Verge Blanca.

En acabar la roda de premsa, el bisbe i el president de la Diputació van visitar els tallers del casal d'estiu que es fan al Col·legi Episcopal i van poder parlar amb els infants que

estan gaudint d'aquestes Vacances per Créixer.

Els beneficiaris d'aquests tallers són infants que han acabat P4 fins a segon del cycle superior de Primària. La selecció dels infants s'ha fet mitjançant entitats del Tercer Sector Social de Lleida que treballen amb infància amb risc amb la finalitat de poder dur a terme un millor seguiment de l'infant i de les famílies. Les entitats que han derivat els infants han estat: Càritas, parròquia de Sant Andreu, Centre Obert Pas a Pas, Prosec, Serveis Socials de l'Ajuntament de Lleida i Servei d'Intervenció Especialitzada de Lleida.

Barcelona

El papa Francesc rep el cardenal en audiència privada

Redacció / Barcelona

El papa Francesc, el 6 de setembre, ha concedit una cordial audiència privada al cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona. El cardenal ha portat al Papa la salutació i afecte de tots els diocesans i la pregària per la seva persona i el seu ministeri de bisbe de Roma i Successor de sant Pere.

El Papa s'ha interessat per la realitat socio-religiosa de l'Arxidiòcesi i del país, i pel treball que realitzen Càritas, parròquies i institucions d'Església en l'ajut a moltes persones i famílies que sofreixen les greus conseqüències de la crisi econòmica. El Papa ha encoratjat el cardenal en el treball d'evangelització que s'està fent amb l'aplicació del Pla Pastoral de l'Arxidiòcesi 2011-2015, i amb la dimensió universal, religiosa i cultural que té també per a l'evangelització la basílica de la Sagrada Família i la vida i l'obra de l'arquitecte Antoni Gaudí amb el procés de beatificació tramitant-se en la Congregació per les Causes dels Sants. El papa Francesc ha impartit la Benedicció Apostòlica per a tota l'Arxidiòcesi de Barcelona.

Durant l'audiència han parlat del treball d'evangelització que es fa a Barcelona.

Solsona

Festa de Sant Ramon Nonat a la Segarra

L'eucaristia va ser presidida pel bisbe Xavier Novell

P. Jesús Roy

Sant Ramon

Fotos: Agustí Codinach

El santuari de Sant Ramon el dia 31 d'agost, festa del sant no nascut, es va convertir un any més en el centre espiritual de la Segarra i de les comarques veïnes amb la visita al santuari de centenars de persones que acudien a la seva cita anual amb sant Ramon Nonat, patró de les dones que esperen el naixement d'un fill.

El santuari va obrir les seves portes a dos quarts de vuit del matí i a les vuit es va celebrar la primera eucaristia de dia, i foren vuit les misses al llarg del dia. També al santuari hi va haver confessors per als qui volguessin acostar-se a rebre el sagrament de la reconciliació.

A les onze del matí van començar els tradicionals Tres tombs de tractors, carruatges i cavalleries a l'entorn del santuari. Encapçalava aquesta desfilada la representació feta per joves de la localitat d'una escena de la vida del sant, sant Ramon redimint captius. Al llarg de tot el dia va ser incessant la visita de devots de sant Ramon al seu cambriol, on es veneren les seves relíquies, per fer els tres tombs i encomanar-se a la intercessió del sant i donar-li les gràcies pels favors rebuts.

L'eucaristia solemne es va iniciar a les dotze del migdia, i la va presidir el bisbe de la diòcesi de Solsona, Mons. Xavier Novell, al qual l'acompanyaven com a concelebrants principals Mons. Jaume Traserra, bisbe emèrit de Solsona, i el P. Florencio Roselló, provincial dels Mercedaris. Hi van concelebrar també sacerdots mercedaris i sacerdots de les parròquies de la Segarra. L'església del santuari estava de gom a gom de fidels per participar en la solemne celebració. La representació civil estava encapçalada per Ramon Espadaler, conseller d'Interior de la Generalitat, i per Aleix Bochaca, alcalde de Sant Ramon, i també hi van assistir altres autoritats. La part musical dels cants de l'eucaristia va anar a càrrec de la coral de Granyena.

La revista «Solc» diu adéu amb la publicació del número 83

Redacció / Solsona

La revista diocesana *Solc* ha publicat el seu número 83, i tanca així la seva edició, després de disset anys des que va ser creada. Els motius que han portat els responsables a prendre aquesta decisió han estat els següents: la revista cada vegada té menys subscriptors i cada cop acumula més dèficit; no es disposa de gaires recursos humans per poder dur a terme una revista com cal; la majoria de les notícies ja surten al full dominical, a la pàgina web del bisbat i, algunes, al Butlletí Oficial del Bisbat.

Moment de la missa.

El tradicional Tres tombs.

«Per a Déu res no és impossible»

En l'homilia el bisbe de Solsona va expressar que si sant Ramon va arribar a ser sant, a ser redemptor de captius i a patir martiri va ser perquè es va fiar

de Déu, es va posar a les seves mans per fer la seva voluntat, ja que «per a Déu res no és impossible».

Mons. Xavier Novell ens va convidar a tots a fer nostra aquesta frase, atès que amb la gràcia i ajuda de Déu la conversió de cada persona és possible, el camí cap a la santedat no és un camí per a uns quants, ha de ser la vocació de cada cristià.

En aquest camí de viure segons el pla de Déu, va explicar com els mercedaris que treballen a les presons coneixen moltes persones que malgrat el que hagin fet, Déu va entrar a la seva vida i van anar canviant, i va relatar l'experiència viscuda amb un grup de joves de la diòcesi que han visitat la Comunitat del Cenacle, una comunitat catòlica que ajuda joves a sortir de la droga, a rehabilitar-se, on joves drogoaddictes que estan en aquest procés els van explicar com

amb l'ajuda de Déu estaven sortint del pou de la droga. Va encoratjar a tothom a creure i viure aquestes paraules de l'evangeli: «Per a Déu res no és impossible.»

En el moment de les ofrenes, es va oferir el pa i el vi per a l'eucaristia, unes cadenes en record de tants cristians captius que va alliberar el sant, un ram amb 19 roses en memòria dels 19 mercedaris que en la persecució religiosa de 1936-1939 van ser assassinats i que seran beatificats el 13 d'octubre a Tarragona, així com un pòster amb els rostres d'aquests màrtirs mercedaris.

La solemne celebració eucarística va cloure amb el cant dels goigs del sant. Sant Ramon Nonat, que va viure en el segle XIII, continua atraient tantíssimes persones que en el dia de la seva festa i al llarg de l'any s'acosten a aquest santuari de la Segarra.

«Els mercedaris que treballen a les presons coneixen moltes persones que van anar canviant quan Déu va entrar a la seva vida»

Teresa Losada, avanguardista de l'acollida als immigrants

Mn. Ignasi Marqués

Rector de Santa Rosa (Santa Coloma de Gramenet – Barcelona)

Va ser l'any 1984 quan vaig conèixer personalment la Gna. Teresa Losada. Sabia de la seva dedicació als emigrants nord-africans, majoritàriament marroquins arribats en els anys 60 per construir sobretot les nostres autopistes. La vaig visitar a casa seva-convent de Sant Vicenç dels Horts, on convivia amb altres religioses Franciscanes Missioneres de Maria, entre elles la seva germana bessona Ana, tan dedicada a la causa de l'ajuda als emigrants com ella. Mn. Mateu Santacana, rector d'aquella població, va fer d'intermediari per a aquell partit.

Ella em va citar després al centre Bayt al-Thaqafa («Casa de la Cultura»), on em va orientar per com havia d'enfocar la meva dedicació als africans del Senegal i Gàmbia, que aquell 1984 començaven a assentar-se a la zona de Mataró-Llavaneres, on jo era rector a la parròquia de Sant Simeó i Sant Pau des del 1983.

Eren, certament, els pioners, i per això van començar a ser anomenats els «negres del Maresme». Em va ajudar a la redacció dels Estatuts que havien de regir al Centre d'Acollida per a Africans Sant Pau que va redactar el bon amic advocat Jordi Lloret i Magdalena.

Des de llavors coincidíem sovint als despatxos de Benestar Social quan des de la Generalitat de Catalunya érem requerits per assessorar i col·laborar d'alguna manera en la creació de la nova estructura d'aquesta iniciava per afrontar el nou fenomen social de la immigració.

Els deu anys que jo vaig ser al capdavant de la parròquia, també vaig dirigir el Centre d'Acollida, que després s'ha reconegut com el primer obert a Espanya per ajudar els arribats de l'Àfrica Negra. Mai no em va doldre que alguns em diguessin «el capellà dels negres». Ben al contrari, aquest apel·latiu ha estat per a mi un honor.

El dia 16 del maig passat vaig assistir –ha estat l'última vegada que la vaig poder saludar i parlar amb ella– al lliurament que a la Facultat de Filosofia de Catalunya li van fer del premi Emmanuel Mounier. Ja llavors era palès que la malaltia la corroïa.

Mentre jo era fora de Barcelona, submergit durant les vacances de Birmingham —on acostumo a substituir el rector de l'església de Sant

Reconeixement Mounier 2013. D'esquerra a dreta: Dr. Armando Pego (Facultat de Filosofia), Dr. Josep Lluís Vázquez Borau (Institut Emmanuel Mounier) i Gna. Teresa Losada (15/05/2013).

«Vaig assistir al lliurament que a la Facultat de Teologia de Barcelona li van fer del premi Emmanuel Mounier»

«Aquesta intervida és la que va practicar la Gna. Teresa Losada i de la qual fou la meva bona mestra»

Agustí d'Anglaterra—en l'estudi de la convivència de les diferents religions en aquell territori, el diumenge 25 d'agost passat moria la tan estimada Teresa.

A la nova parròquia de Santa Rosa (Santa Coloma de Gramenet) que m'ha confiat, hi conviuen també persones provinents de molts països i seguidors de totes les religions. Amb elles intentem practicar la intervida, això és la convivència pacífica entre uns i altres, més que la interfe o interreligiositat, de la qual tant agrada parlar als teòrics, però que moltes vegades no passa d'això, de pura teoria. Aquesta intervida és la que va practicar la Gna. Teresa Losada i de la

qual va ser la meva bona mestra.

Anteriorment, va ser el 31 de juliol del 2011, ja havia mort una altra dona tan dedicada com ella a la intervida amb persones d'altres nacionalitats i religions. Em refereixo a Mercè Anglada, a la qual vam homenatjar com mereixia el 15 de maig passat a la Sala del Foment Mataroní. Totes dues han estat pioneres de l'acollida a l'immigrant i humils ajudants del treball que se segueix duent a terme al Centre d'Acollida per a Estrangers Sant Pau a Mataró fa 30 anys.

Gràcies! i que al Paradís les acompanyin aquelles moltes persones a les quals van ajudar desinteressadament mentre vivien en aquesta terra.

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA

PROVÍNCIA ECLESIASTICA DE BARCELONA

(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H AL DIA

Informeu-vos-en al telèfon: **934 092 810** Fax: **934 092 775**,
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catalunyacristiana.cat

«Fills estimats! També avui l'Altíssim em concedeix la gràcia de ser amb vosaltres i de guiar-vos cap a la conversió. Cada dia sembro i us convido a la conversió perquè sigueu pregària, pau, amor i blat que quan mor produeix el cèntuple. No vull que vosaltres, fills estimats, us hagueu de penedir per tot el que podíeu haver fet i no vau fer. Per això, fills meus, dieu novament amb entusiasme: "Vull ser un signe per al proïsme." Gràcies per haver respost a la meva crida!»

Missatge de la Reina de la Pau, 25 d'agost del 2013

Subscripció bimestral gratuïta *Eco Mª Reina de la Pau*: «Amics de Medjugorje»
C/ Sant Ignasi, 26 -1r - 08700 IGUALADA; Edició en castellà: C/ Mare de Déu dels Àngels, 32 - 08221 Terrassa (Barcelona)
Comandes llibres: hijosdemedjugorjeespana@gmail.com - Tel. 629 792 849 / 676 059 594
www.mensajerosdelareinadelapaz.org www.virgendemedjugorje.org

CATALUNYA RÀDIO

La ràdio nacional de Catalunya

D'esquerra a dreta, a dalt: Àngel Llàcer, Maria de la Pau Janer, Joan Barril, Mònica Terribas, Xavier Graset, David Clupés i Pere Escobar. D'esquerra a dreta, a baix: Silvia Còppulo, Gaspar Hernández i Tatiana Sisquella.

A Catalunya Ràdio t'ofereix el rigor i la credibilitat de la ràdio de referència del país. Amb més serveis, més continguts especialitzats, més eines de participació i més accessibilitat mòbil perquè tu decideixis què vols escoltar. On, quan i com vulguis.

Perquè Catalunya Ràdio és més.

CATALUNYA RÀDIO ÉS MÉS

Catradio.cat

«Mussol, qui va ser l'Ermengol?»

Publicat un conte sobre el bisbe que va marcar el desenvolupament del Pirineu

Patricia Navas

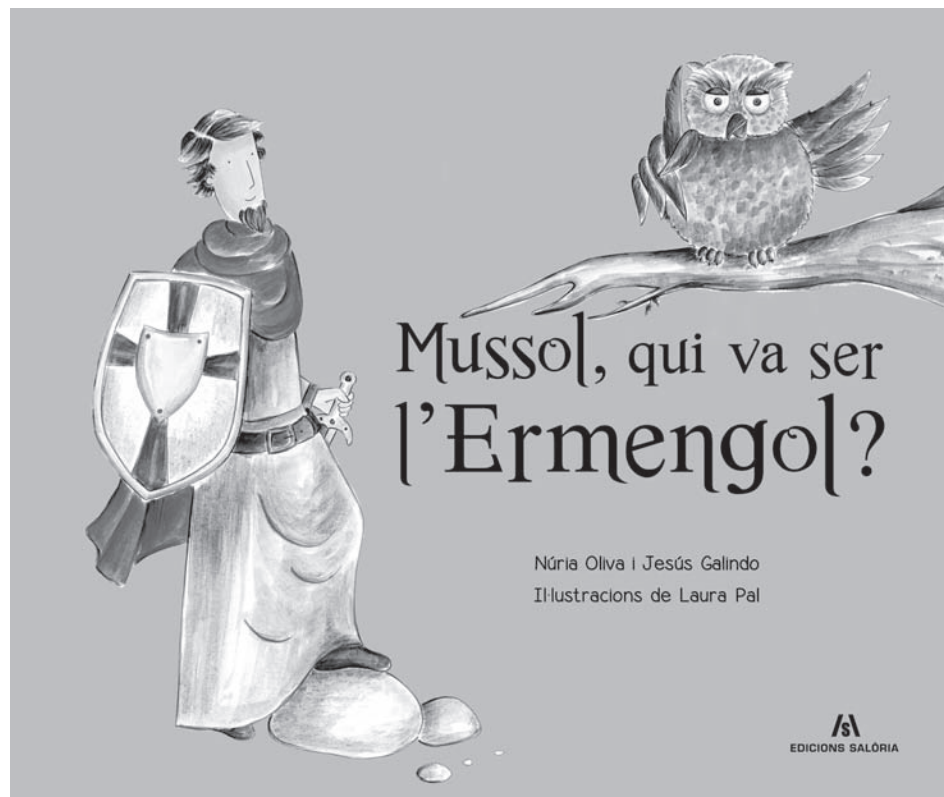
La Seu d'Urgell

La vida emocionant de sant Ermengol, les seves gestes, la seva tasca espiritual i social fan d'aquest bisbe d'Urgell de l'Edat Mitjana una figura molt atractiva també per als infants. Per això, i amb la voluntat de promocionar el *Retaule de Sant Ermengol* —una representació sobre la seva vida, que té lloc cada estiu al claustre de la catedral de la Seu d'Urgell—, l'editorial Salòria va publicar el mes d'agost el llibre *Mussol, qui va ser l'Ermengol?*, un conte escrit per Núria Oliva i Jesús Galindo i il·lustrat per Laura Pal.

«La vida de sant Ermengol és per escriure un conte i fer una pel·lícula», afirma Jesús Galindo. I puntualitza: «Les seves facetes de guerrer i de constructor, la seva consagració, la reforma de la canònica...» El conte es basa en fets reals; els escriptors es van documentar sobretot amb articles de l'historiador Prim Bertran i amb el *Retaule de Sant Ermengol*, i la il·lustradora, en els paisatges de la zona. També recull llegendes com la de les campanes que van tocar soles quan les aigües del riu van portar fins a la Seu d'Urgell el cadàver del bisbe després de la seva mort accidental mentre supervisava les obres de construcció del Pont de Bar. I inclou elements fantàstics, com ara el mussol, que fa de narrador i apareix al títol del conte.

Mil exemplars

L'editorial ha publicat una primera edició de mil exemplars, que es va presentar a la Seu d'Urgell recentment, amb la presència del bisbe d'Urgell,

«Els autors han donat els beneficis econòmics que proporcioni la venda del conte al "Retaule de Sant Ermengol"»

l'arquebisbe Joan Enric Vives; l'alcalde de la Seu d'Urgell, Albert Batalla; la cònsol major d'Andorra la Vella, l'alcaldesa de Sant Pol de Mar i un nombrós grup d'infants i de voluntaris que participen al *Retaule de Sant Ermengol*, al qual el llibre està molt lligat.

Els autors del conte han donat els beneficis econòmics que proporcioni la venda del conte al *Retaule de Sant Ermengol*, que enguany ha estat vist per més de mil persones. Un gran èxit, degut en part a l'assistència de part de les aproximadament 800 persones que es trobaven aquells dies a la ciutat alturgellenca participant a la trobada Mariàpolis, organitzada pel moviment dels Focolars.

Fets històrics

Nascut a la segona meitat del segle X, probablement a la localitat d'Aiguatèbia, sant Ermengol era nebot del bisbe Sal·la d'Urgell i dirigí aquesta diòcesi entre els anys 1010 i 1035. Entre les destacades obres espirituals i socials que va fer, hi ha la reforma de la canònica catedralícia, l'inici de la restauració de la catedral i l'impuls d'infraestructures públiques com ponts i camins que van millorar la comunicació de la zona de la Seu d'Urgell. La seva mort accidental està envoltada de llegendes i poc temps després va començar a ser venerat.

El *Retaule de Sant Ermengol* és una obra medieval que es va començar a representar l'any 1957, al claustre romànic de la catedral de la Seu, sobre un text literari d'Esteve Albert i Corp. És un espectacle de música, llum i color sobre les pedres mil·lenàries del recinte catedralici on es reviu fets i personatges íntimament vinculats a la història de la Catalunya comtal que s'anava forjant.

La música és una peça clau en aquesta obra —que consta de nou quadres— amb fragments de peces del Barroc i de cant gregorià, així com una interpretació cantada en directe, mentre que un narrador va donant pas als diferents quadres que s'escenifiquen.

Gent de casa

Maria del Carme de Sojo i Ballester, al servei del proïsme

Per a aquells qui en certa manera som periodistes de la història i treballem sobretot temps recents, la figura d'Oriol Anguera de Sojo, advocat i polític republicà, especialista en Dret canònic, ens és familiar. En temps de la Segona República va ser president de l'Audiència Territorial de Barcelona, governador civil, fiscal general de l'Estat i ministre de Treball, Sanitat i Previsió. Republicà de dretes, va assolir arribar a Pamplona al començament de la

Germanetes dels Pobres, que acabaven d'establir-se a Reus, tenint cura d'infants i ancians. Allà va

guerra. Però no és d'ell de qui volem parlar, sinó de la seva mare.

La serventa de Déu Maria del Carme de Sojo i Ballester havia nascut a Reus el 15 d'octubre del 1856 en una família catòlica i ella mateixa, de ben joveneta, va donar mostres no només de religiositat, sinó de caritat. Solidària, col·laborava amb les

conèixer el metge Jordi Anguera, de trenta-un anys, amb qui es va casar el 13 de maig del 1872, quan ella en tenia setze.

El metge Anguera, home també molt catòlic i solidari, no era el típic metge de l'època, sinó que atenia pobres que, generalment, no pagaven, per la qual cosa el matrimoni patia tota mena d'estretors i vivia en una posició social diferent a l'habitual dels metges burgesos del seu temps.

Traslladat el matrimoni des de Reus a Barcelona, van tenir cinc fills, dos dels quals moriren de petits. Amb tot, encara empraven els seus estalvis a construir un asil i en obres de beneficència. La mala salut i la vida austera i lliurada de Maria del

Joan Pallarès-Personat

Historiador
jpallarespersonat@gmail.com

Carme l'obligava a sovintejar els sanatoris. Durant aquestes absències escrivia al seu marit cada dia, correspondència que s'ha conservat i que és una font de dades.

Ingressà de Terciària Carmelita secular, fent vot de compartir patiment amb Crist el 1884. Maria del Carme de Sojo va morir jove a Barcelona el 16 d'agost del 1890, als trenta-quatre anys.

Les Carmelites van impulsar la seva causa, obtenint la declaració de serventa de Déu el 1926, però des d'aleshores el procés, tot i continuar obert, no ha experimentat moviment.

La Vall d'Aran celebra els 700 anys de l'«Era Querimònia»

És la Carta Magna que recull els furs i privilegis que va concedir Jaume II a la Vall d'Aran

Redacció

Vielha

Fa 700 anys, la Vall d'Aran va obtenir la seva pròpia Carta Magna, anomenada *Era Querimònia*, un document que recull i reconeix tots els privilegis i furs concedits pel rei Jaume II d'Aragó als aranesos i que explica la seva actual situació d'autogovern. Per aquest motiu, al llarg de tot el 2013, se celebren diversos actes en commemoració d'aquesta efemèride.

La Vall d'Aran sempre ha tingut una tradició clara de govern propi des del segle XII. Atès que no tenia senyors feudals i el territori era de propietat comunal, els aranesos van buscar protecció militar però conservant les seves institucions. Així va ser que, el 13 agost del 1313, Jaume II va confirmar els *Usatges* i Constitucions dels seus habitants de

la Vall d'Aran a canvi del pagament d'un tribut per aquesta protecció. Aquest tribut era d'un *galin* (mesura equivalent a un quilo de blat) per cada casa.

El compendi de documents es va anomenar *Era Querimònia* («La Súplica»), pedra angular de l'autonomia del poble aranès. Aquesta Carta Magna va ser confirmada després per Alfons IV d'Aragó el 1328 i respectada per tots els monarques fins a Ferran VII d'Espanya. Fins i tot Napoleó va arribar a signar els furs aranesos a les Tulleries quan les seves tropes van ocupar la vall, a la Guerra del Francès, a principis del segle XIX.

Actes i celebracions

Entre les accions promogudes des del Consell per celebrar aquesta data tan simbòlica per a la Vall

d'Aran, s'ha posat èmfasi en iniciatives dirigides als estudiants de la Vall. En aquest sentit, s'han distribuït còpies del facsimil i textos explicatius sobre la *Querimònia* als alumnes d'ESO, dels Cicles Formatius, del PQPI i de Batxillerat de la Vall. A més, es van organitzar tallers per totes les escoles de la Vall d'Aran.

D'altra banda, s'ha inaugurat un monument d'*Era Querimònia* a Salardú, que representa una dona amb la Carta Magna a la mà, en senyal de llibertat i defensa dels drets i privilegis dels aranesos.

També s'ha presentat un segell filatèlic que té un valor de 52 cèntims. Representa un *galin*, on unes mans l'omplen de blat, i darrere se situa *Era Querimònia*. Finalment s'ha celebrat la Primera Setmana Cultural, el programa contenia molts actes dirigits a destacar diversos aspectes d'aquesta Carta Magna.

*CatalunyaCristiana

Subscribiu-vos

Desitjo subscriure'm al setmanari Catalunya Cristiana durant un any (52 números)

Nom _____

Cognoms _____

Adreça _____

Població _____

DP _____ Tel. _____ NIF _____

A/e: _____

Edició paper 125€ Edició digital 90€

Edició en català Edició en castellà

Forma de pagament

Únic pagament per any Dos pagaments semestral

Xec nominatiu que adjunto Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat _____ Oficina _____ DC _____ Compte _____ Data (dd/mm/aa) _____

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
Catalunya Cristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Campanars

Delfi Dalmau i Argemir

Vinyols

El poble de Vinyols, a la comarca del Baix Camp, es troba situat en un terreny pla de gairebé cent metres d'altitud entre Reus i Cambrils. Té una església dedicada a Santa Caterina, de les més belles del nostre barroc, va ser aixecada tardanament entre 1770 i 1778. Posseeix planta de creu grega, ja que el creuer és el tram central dels tres que tenen les seves naus. Al creuer s'hi alça una cúpula sobre petxines dins d'un cimbori octogonal. Les capçaleres tant de la nau central com del creuer tenen forma poligonal. La façana principal orientada al sud és tot un exemple del nostre barroc, auster i alhora de bon gust.

No és un temple de grans dimensions, però sí que són molt proporcionades, de llarg arriba gairebé als 30 metres, i d'ample, les tres naus superen els 18. El creuer sobresurt pels laterals i arriba als 28 metres i escaig de llarg.

El campanar, coetani del temple, té un primer cos alt de planta quadrada d'una mica més de sis metres de costat; a sobre hi ha un segon cos octagonal on s'ubica la cel·la oberta amb finestres en arc de mig punt, una a cada cara alterna. Està coronat per una cornisa motllurada i un terrat amb balustrada; a sobre s'aixeca una torratxa amb contraforts baixos als cantons i quatre finestres alternant amb òculs el·líptics; per sobre de la seva cornisa la coberta adquireix forma piramidal vuitavada amb els cavallets tallats. Arriba als 36 metres i malgrat la notable amplada de la base es tracta d'un campanar d'una gran esveltesa en fer gairebé sis vegades més d'alt que d'ample. Una escala aferrada als murs i sobre voltes puja per l'interior cap al cor; des d'allí es converteix en una de pedra de cargol fins a la cel·la i per accedir al terrat a través d'una trapa cal utilitzar-ne una de mà. Des de dalt, l'entorn amable del Baix Camp s'ofereix als ulls dels amants dels paisatges.

Enraonar sobre el beat Pere Tarrés (42)

Una ajuda aconseguida

Un dia laborable dels anys vuitanta, a mig matí, quan ja s'havien celebrat les misses, i l'església de la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià restava oberta per facilitar la pregària als qui ho desitgessin, el rector, mossèn Felip Casañas, va adonar-se que, agenollat davant del sepulcre del Dr. Tarrés, hi havia un home plorant i que de tant en tant articulava unes paraules. S'hi va acostar i va sentir que repetia una i altra vegada: «Amic meu, no em deixis.» Pensant poder-lo ajudar, s'hi va apropar més i es va oferir per si podia fer alguna cosa a favor seu.

Aquell home se'l mirà amb els ulls plorosos i, atret per la confiança que inspirava el mossèn, se li va obrir. Li va explicar el drama que passaven a casa seva: el seu fill, casat de feia poc més d'un any, havia abandonat l'esposa, malgrat que fins aquell moment se'l veia molt enamorat d'ella, i se n'havia anat a viure amb una companya de feina que l'havia encaramel·lat. Ell, el pare, per tots els mitjans que se li van acudir, li havia fet veure l'equivocació del pas que havia fet, però el noi, engegat per l'amiga, no volia fer cas de res. Deia el pare: «Vaig demanar consell a persones assenyades, però no vaig aconseguir res. I ara he vingut aquí, davant del sepulcre del metge Tarrés, a qui vaig conèixer i apreciar molt al front de guerra, i recordant els exemples i paraules que ens deia als soldats, li demano insistentment que m'ajudi a trobar les paraules adients per convèncer el meu fill de l'equivocació del pas que ha fet.»

El beat Pere Tarrés suscita la devoció popular.

Mn. Francesc Raventós

Vicepostulador de la causa de canonització del beat Pere Tarrés

Gran bondat

Mn. Felip i aquell amic del Dr. Tarrés van estar parlant llargament. L'antic soldat afirmava: «Si hi ha sants, el metge Tarrés és veritablement un sant: era altruista. Era molt bo i era molt agradable parlar amb ell. Vam tenir moltes converses i vam arribar a obrir-nos: li vaig explicar la meua vida i ell també es va esplaiar i em va explicar que desitjava ser sacerdot.» Talment l'havia impactat la personalitat del Dr. Tarrés, que a aquell antic soldat, malgrat els anys transcorreguts, no se li havia esborrat de la memòria la bondat del capità metge, i en un moment problemàtic es va sentir mogut a recórrer al seu ajut. El mossèn el va animar i el va aconsellar que insistís a fer veure al seu fill l'error que havia fet, i a seguir demanant al metge Tarrés la seva ajuda, i li va prometre que també ell pregaria per aquesta intenció.

L'endemà, aquell amic del Dr. Tarrés va telefonar al rector de Sarrià i li va comunicar que el seu fill, després d'una trobada i d'una conversa seriosa, havia tornat a casa, amb la seva esposa, reconeixent que estava engegat i equivocat. Va acabar dient: «L'amic Tarrés no m'ha deixat: m'ha suggerit les paraules adients. El capità metge m'ha ajudat una vegada més.»

El món dels goigs (20)

<http://assocamicsdelsgoigs.blogspot.com/>

Els sants protectors de Barcelona

Nora Vela

Ara fa tres-cents anys que va publicar-se un full de goigs a Barcelona, durant el setge del 1713, on se suplicaven ajuts pels dramàtics fets que es vivien. Portava el títol d'*Afectuosos clamors, en los quals se implora lo Socorro dels Sants Protectors de la Excelentíssima Ciutat de Barcelona, per lo Siti del Any 1713*, i el va imprimir l'estamper Francesc Guasch, del carrer de la Palla. Va ser el primer de tota una sèrie de goigs dedicats a lloar col·lectivament els sants de la ciutat de Barcelona fins ben entrat el segle XX.

Aquests primers goigs, presidits per la Immaculada Concepció, nomenen com a protectores tres advocacions de la Mare de Déu i sis de sants diferents. Cada un dels nou «clamors», com diu el títol, està contingut en un estrofa dramàtica que explica el motiu de les súpliques. A les devocions marianes s'hi adrecen els barcelonins per diverses raons: a la Concepció, «puix que sou consoladora/ en estos temps borrascosos»; a la Mercè, «puix que del Cel sou baxada/

per ajudar quan convé/ a aquesta ciutat amada», i al Roser per tal que «apartau esta desgracia/ puix teniu bastant poder». Són versos que corresponen a les cobles que inicien les súpliques.

Els sants bisbes barcelonins Sever i Oleguer són apel·lats intercessors vàlids per la seva vinculació directa com a mitrats de la ciutat. Segueixen dues estrofes dedicades a sant Jordi i a sant Miquel: al primer, «puix sou Hèrcules fortísim/ de nostra Deputació», i al segon, «puix defensàreu al Cel/ del enemich infernal/ assistiu nos sant Miquel/ en aquest trance fatal». Finalment són santa «Eulària nostra Patrona/ vullau sempre defensar/ vostra patria Barcelona», i santa Madrona, «que en la falda de Montjuich/ volguereu ser venerada/ guardau del enemich», les santes que tanquen la relació de sants invocats. La tornada final repeteix el propòsit inicial: «Puix en casos perillosos/ nos guardà vostre valor/ ohiunos Patrons gloriosos/ que imploram vostre favor.»

Edicions posteriors

Aquests goigs van tenir una segona edició el 1896 amb el títol de *Goigs ab los quals se implorava lo Socors dels Sants Protectors de la Excelentíssima Ciutat de Barcelona, en lo Siti del Any 1713*. El mateix text amb una ortografia del dinou, una xilografia bonica i una presentació a dues tintes impresa a Barcelona per la llibreria L'Arxiu, del carrer Tapineria. I també van tenir una altra edició, la tercera, diferent, com a: *Goigs en llaor dels sants protectors de la ciutat de Barcelona*, del 1953, amb textos i il·lustracions de Ricard Vives i Sabater, a Vilanova i la Geltrú. Porten l'aclariment de «text antic arranjat», directament inspirat en el del 1713.

Poc després, el 1959, van publicar-se'n uns de molt diferents: *Goigs a llaor dels nou Sants de Barcelona*, que oferien uns textos guardonats amb els premis primer i segon del concurs convocat per unes Jornades de Glorificació dels Sants de Barcelona el 1958. Els editaren a Barcelona les gràfiques Marina, Torrell de Reus i Amics dels Goigs. En aquest cas els sants eren diferents: Eulària, Sever i Oleguer seguien presents, però havien desaparegut sant Jordi, sant Miquel i santa Madrona; i quedaven incorporats sant Cugat i Pacià de l'antiguitat, els sants medievals Pere Nolasc, Ramon de Penyafort i Maria de Cervelló, i el prevere modern sant Josep Oriol.

Són devocions ara ja tricentenàries, que han evolucionat amb el pas del temps, però que reflecteixen un cop més l'interès històric, religiós i popular que tenen els goigs.

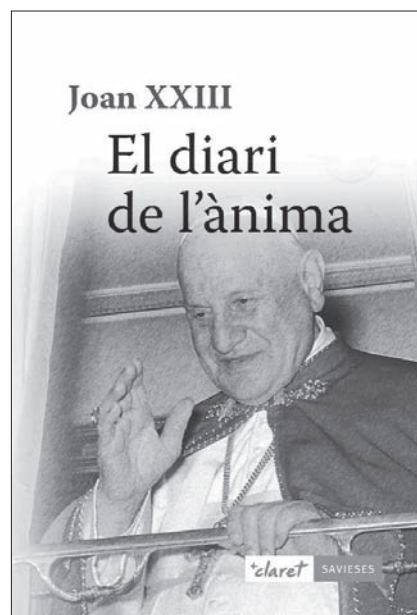
Crítica literària

JOSÉ ANTONIO GOÑI
Peregrinar a Terra Santa
Centre de Pastoral Litúrgica, 2013,
568 pàg.

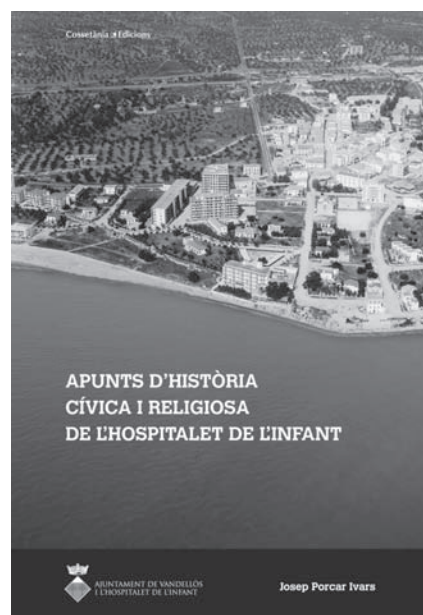
El qui peregrina a Terra Santa vol poder celebrar una Eucaristia que evocui el que en aquell lloc s'hi va esdevenir. Aquest llibre inclou tots els materials necessaris per dur a terme aquestes celebracions litúrgiques gairebé a tots els llocs possibles. Amb les lectures, oracions, lletra dels cants que s'hi poden cantar i l'ordinari de la missa per poder triar, amb tota facilitat, allò que es cregui oportú de fer en cada moment.

JOAN XXIII
El diari de l'ànima
Editorial Claret, 2013, 482 pàg.

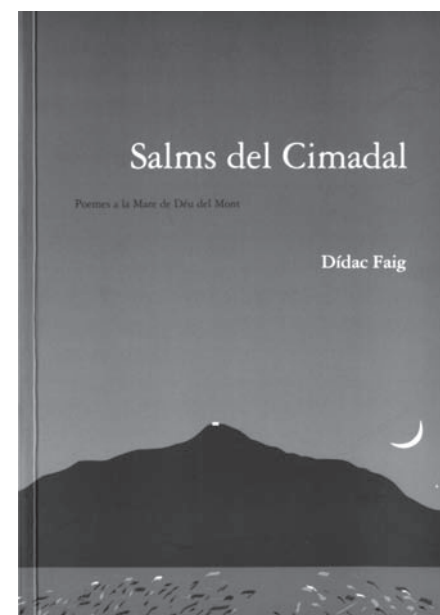
En aquest llibre trobem les característiques d'un home de profunda fe i simplicitat evangèlica que va atraure les simpaties de catòlics, cristians d'altres confessions i homes de bona voluntat d'arreu del món. Llegir el diari del papa Joan XXIII és endinsar-se en la seva ànima senzilla, bondadosa, serena, que el féu capaç de reflectir el rostre paternal de Déu i el llançà a iniciatives de gran audàcia. Properament serà canonitzat.

JOSEP PORCAR IVARS
Apunts d'història cívica i religiosa de l'Hospitalet de l'Infant
Cossetània Edicions, 2013, 142 pàg.

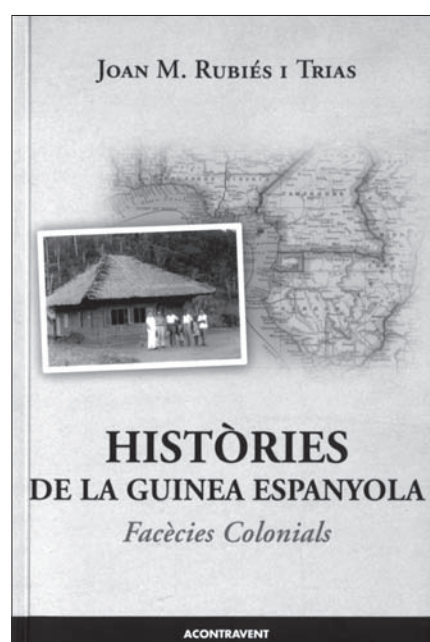
Ajudar en la tasca de disposar d'un complet recull de monografies perquè el dia de demà es pugui emprendre l'obra que sintetitzi la història de l'Hospitalet de l'Infant al llarg dels set segles de la seva existència. Aquest és el propòsit d'aquest llibre. L'autor, que ha estat testimoni de canvis i esdeveniments espectaculars relacionats amb la parròquia en particular i el poble de l'Hospitalet de l'Infant en general, desvetlla molts fets històrics.

DÍDAC FAIG
Salms del Cimadal
Autoedició, 2013, 80 pàg.

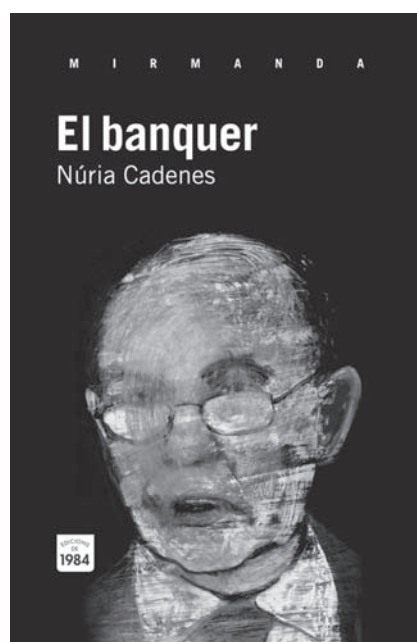
Mn. Dídac Faig ha dedicat aquest poemari a la Mare de Déu del Mont, el santuari que s'ubica en la confluència de l'Alt Empordà amb la Garrotxa i el Pla de l'Estany. La seva poesia «sorgeix al cor del silenci, en cadascun dels elements més senzills —i per això més genuïns— del paisatge, els quals adquireixen valor de símbols que condensen tota la riquesa biològica i espiritual del Mont i els seus contorns», explica Jordi Pla al pròleg.

JOAN M. RUBIÉS I TRIAS
Històries de la Guinea Espanyola
A Contra Vent Editors, 2013,
248 pàg.

Joan Maria Rubiés i Trias va exercir a finals dels anys cinquanta i inicis dels seixanta com a pèrit agrònom a les plantacions d'una petita colònia que rebia el nom de Guinea Espanyola (actualment Guinea Equatorial). Més que no pas d'unes memòries estrictament històriques, es tracta d'una recreació literària d'uns records personals: és a dir, ofereixen el testimoni d'una època, fonamentat en una experiència personal del tot autèntica.

NÚRIA CADENES
El banquer
Edicions de 1984, 2013, 240 pàg.

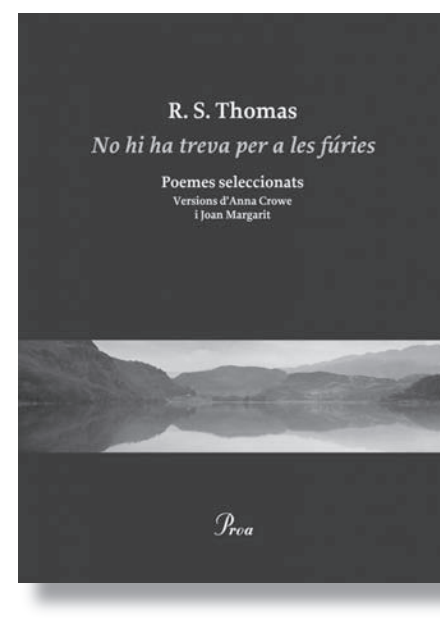
Aquesta novel·la ens acosta al terreny pantanós de la condició humana d'un banquer. Aparentment inofensiu i acomplexat, Miquel Lluc és un home retret i de gest sec. En quins replecs de la seva ànima s'amaguen els veritables trets de la seva desmesurada ambició? L'autora ens descriu la vida d'un home sense escrúpols que ha tallat i tenallat a la seva mida tota una societat, en aquest cas la mallorquina, i que ha esdevingut llegenda.

ALICE MUNRO
Estimada vida
Club Editor, 2013, 352 pàg.

Cada nou llibre d'Alice Munro és un esdeveniment i una sorpresa. L'escriptora adverteix: «Les quatre peces finals d'aquest llibre no són ben bé contes. Formen una unitat a part, autobiogràfica, en el fons, per bé que no sempre del tot fidel als fets.» I les altres peces? Les altres avancen de dret cap al misteri contingut en el més petit fragment de qualsevol vida, cap als corrents irracionals que determinen les accions dels personatges més sensats.

R. S. THOMAS
No hi ha treva per a les fúries
Edicions Proa, 2013, 436 pàg.

Joan Margarit ha fet una tria exhaustiva i ordenada de la poesia de R. S. Thomas, un dels grans poetes de la lírica britànica del segle XX. És un poeta gal·lès singular per la seva espiritualitat i la seva sensibilitat nacional. El misticisme de Thomas es canalitza sovint en el paisatge de Gal·les, que ell havia recorregut en tota la seva extensió. El poeta Joan Margarit veu en Thomas un poeta que pot ser vist com un continuador de Verdguer.

Crítica literària

Dos papes que han canviat l'Església

Josep M. Rovira Belloso
 Professor emèrit de Teologia

Aquest important llibre és un estudi fàcil de llegir perquè està construït amb la pedagogia habitual de Francesc Torralba, però és alhora àgil i seriós.

Torralba podia haver «opinat» sobre la «revolució comunicativa» que fa el papa Francesc. Podia haver fet de vaticanòleg... Ha fet una altra cosa, molt més sòlida. Ha fet l'estudi dels dos papes que, malgrat totes les inèrcies i entrebancs seculars, estan produint un canvi també inexorable en l'Església dels nostres dies.

El llibre té tres parts: 1a. El pensament eclesial del papa Benet XVI; 2a. La necessària articulació d'un humanisme global; 3a. La mirada pastoral i misericordiosa de Francesc sobre l'Església. El llibre suggereix que Francesc està d'acord amb l'essencial de Benet.

Torralba pren molt seriosament les tres encíclics de Benet XVI i les explica amb claredat. Diria que hi ha un *crescendo*, perquè la tercera, sobre *La Caritat en la Veritat*, apareix com el cim del pensament de Benet. Com la primera encíclica que «assumeix la globalitat» (p. 243).

En efecte, l'autor fa entendre amb senzillesa l'essència d'aquest text novèdós i difícil: l'amor, ha de ser present fins i tot en les relacions econòmiques, si es vol construir una autèntica relació

FRANCESC TORRALBA

L'Església davant la cruïlla. De Benet XVI al papa Francesc
 Pòrtic, 2013, 325 pàg.

humana, de la qual Déu en sigui la llum i l'horitzó: l'origen de l'amor, que dona sentit a la vida.

També l'esperança, en aquest *crescendo*, ha superat la categoria de «tema menor» i l'encíclica *Salvi facti*, brilla amb llum pròpia. Déu fa que el present de gràcia s'obri al passat, ple de la memòria de les «víctimes de la història», i s'avanci al futur, preparat per Déu.

El *crescendo* no impideix que la primera encíclica *Deus Caritas est* sigui un fonament solidíssim. La fe demana comunitat i es desplega com a evangelització, com a pregària litúrgica, i com a tota forma de caritat i de servei als altres (n. 25).

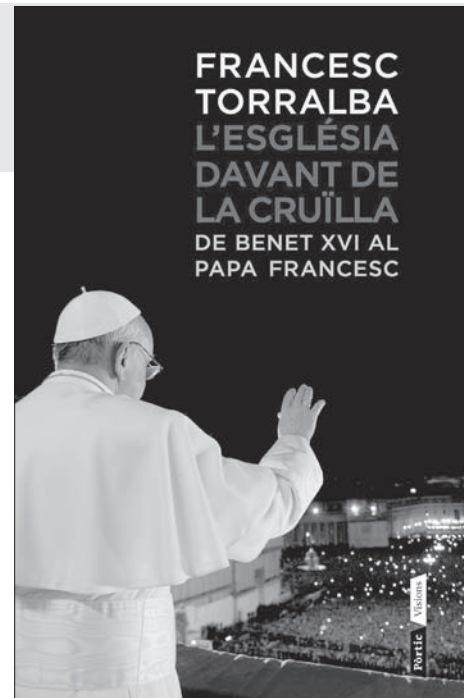
Ve després una 2a part importantíssima en la qual Torralba parla més en nom propi: *l'articulació d'un humanisme global* (pp. 131-259). És urgent un nou humanisme per poder donar el degut testimoni de la fe, sense que les temptacions del *biocentrisme* —la vida és el centre de tot, però no pas la vida humana que danya la natura— i

el *posthumanisme* puguin retardar aquesta urgència.

Crida fortament l'atenció la importància que Torralba atorga al laïcat en l'edificació del nou humanisme.

Subratllo, finalment, els dos capítols sobre el diàleg amb les altres religions i el diàleg amb els no creients. Torralba exposa la seva riquíssima concepció del diàleg, que arriba al més pràctic: és la recerca d'un camp que fa possible «una mínima entesa per a edificar un món pacífic» (p. 195).

Finalment, la tercera part —«*El futur no està escrit*»— està dedicada al papa Francesc. Cal dir exactament el mateix que en la 1a part: Torralba estudia el pensament de Jorge Mario Bergoglio sobretot quan era cardenal de Buenos Aires. Remarco: és amè com si expliqués els «gestos» de Francesc. El resultat és un home amable i coherent; un home esperançat, convençut que les coses poden ser d'una altra manera; que té com a divisa pastoral *l'atansar-se, el sortir a l'encontre, el diàleg*, tot el que és la humilitat del donar-se, com a forma

que enclou la justícia i l'ètica en l'amor que ve de Déu.

Amb això el lector podrà fer-se càrrec de l'envergadura de la reforma que s'està produint en l'Església i també del gruix de pregària que cal que acompanyi l'acció i el testimoni de Francesc. Gràcies a Torralba pel seu darrer llibre.

Crítica cinematogràfica

Al servei de la construcció d'un arquetip públic

Peio Sánchez
 Director del Departament de Cinema de l'arquebisbat de Barcelona

LINCOLN

DIRECTOR: Steven Spielberg.

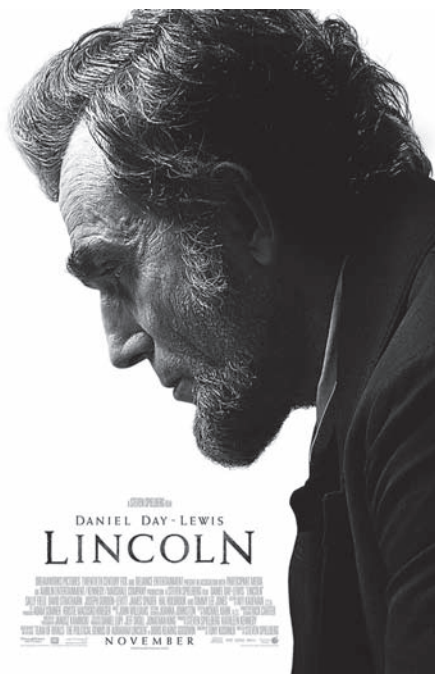
INTÈRPRETS: Daniel Day-Lewis, Sally Field, David Strathairn, Joseph Gordon-Levitt, entre altres.

MÚSICA: John Williams / Boston Pops Orchestra.

GÈNERE: Drama.

149 minuts.

Estats Units, Índia, 2012.

Quan la cartellera llangueix amb el final de l'estiu recobrem una pel·lícula interessant que acaba de sortir en DVD. Es tracta d'una altra de les pel·lícules èpiques de Spielberg del seu vessant històric com *La llista de Schindler*, *Amistad* o *Munich*. En aquest cas es tracta de l'actualització de la imatge d'un líder que es construeix conjugant la persona i el polític, on l'habilitat indiscutible del director es posa al servei de l'hagiografia.

Ubicada en els darrers moments de la guerra de secessió, Lincoln proposa al Congrés de la Unió l'aprovació de la 13a esmena de la Constitució sobre l'abolició de l'esclavitud. La majoria re-

publicana necessita atraure els radicals del partit, encapçalats per Traddus Stevens. Però a més necessita 20 vots dels demòcrates que aconseguirà per convenciment o per una estratègia de compra bruta. Mentre en el camp de batalla la destrucció avança i la derrota sudista sembla inevitable. En aquest àmbit se'ns presenta la figura de l'es-

tadista en el vessant personal i públic. El sofriment torturat de la seva esposa marcada pel dol no tancat per la mort d'un fill, el dolor sempre incert de la guerra que posa els morts a la seva consciència i la soledat del líder que és l'únic que entreveu entre les ombres, enmig de la tempesta, la ruta per avançar cap a port. El clímax arriba amb una votació de victòria dubtosa i amb els delegats del Sud plantejant les condicions per tornar a la pau. Absent tant de la votació com de la batalla, és qui amagat al seu despatx guia cap al futur mirant cap a una destinació de superació.

Spielberg aprofundeix en la construcció de la història des d'uns actors que desborden eloqüència quan la càmera i la posada en escena estan al seu servei. Així ressalta el paradigma del líder que aixeca tota la seva estatura (barret de copa alta inclòs) sobre la seva mateixa feblesa. Daniel Day-Lewis, interpretant Lincoln, va guanyar el seu tercer Oscar (recordem *Mi pie izquierdo* i *Pozos de ambición*), i es va convertir en el primer actor de la història a aconseguir-ho. Al seu costat, la genial i excessiva Sally Field en el paper de Mary Todd. I en estat de gràcia Tommy Lee Jones que interpreta el carismàtic abolicionista Thaddeus Stevens. Filmada amb subratllats teatrals, conscient del discurs i

fins i tot la declamació, però la inserció és tan natural que més que ofendre la credibilitat aconsegueix donar profunditat i veritat dramàtica als personatges, i així, a pesar de ser excessius, resulten entranyablement humans.

L'autenticitat que transmet prové de l'exploració de la consciència, en els seus dubtes i certeses. Lincoln entra en el misteri de la llibertat i del sacrifici. Cosa que li recorda la seva esposa quan abatuda sembla que s'enfonsa: «Tu sola pots alleugerir aquest pes o fer que resulti insuportable. Tu decideixes.» La referència a Déu passa de ser ideològica, en els debats sobre la igualtat dels éssers humans, a ser personal i social. On Déu és sentit i presència, proximitat i baluard, a la vegada que possibilitat de trobada social més enllà de les diferències. Intuïció que s'associa a la identitat com a poble. La influència jueva, denominació d'origen de Spielberg, també arriba quan el darrer desig és arribar a Jerusalem.

En temps de crisi de lideratge públic l'exemple de Lincoln, potser excessiu i irreal, pot ser un apunt suggeridor. Humà i feble, a la vegada que fort i valerós, suposa una aposta cap a una honestat estranya més enllà de mètodes corruptes i de mitges mentides que va utilitzar. Una autenticitat complexa i ambigua, definitivament humana.

Per Francesc Nicolau

Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

L'oceà Àrtic es desglaça més de pressa del que hom creia?

Ja sabem que no podem pas menys-tenir el canvi climàtic del nostre planeta. Moltes vegades n'hem parlat, considerant els diferents punts de vista, en aquesta mateixa plana de ciència. Potser algú fins i tot dirà que ens hem fet pesats en aquest punt. Però creiem que és prou important per a fer-nos prendre cada vegada més consciència de la gravetat dels problemes que comporta. I com que acabem de llegir que hi ha un científic que ens diu que l'Àrtic mostra una tendència molt més forta a desglaçar-se que la que s'havia calculat, hem cregut convenient fer-ho saber als nostres lectors.

Es tracta de Peter Wadhams, que és considerat un dels estudiosos més experts en el tema. Ha arribat a la conclusió que l'estiu del 2016 serà ja un estiu sense gens de gel a l'Àrtic. Fins ara es deia que, si no hi posàvem remei, això passaria entre 2030 i 2050. Wadhams ho ha calculat tenint en compte que hi ha una acceleració en el procés, a causa del fet que a l'estiu, havent-hi ja menys superfície blanca

reflector, el mar s'escalfa cada cop més (la blancor del gel fa que el 90% de la irradiació solar rebuda es reflecteixi cap a l'exterior). De fet la quantitat de gel que es fongué l'estiu passat va ser de 760.000 km²,

contribuirà i molt a accelerar també el canvi global de temperatura, cosa que ens comportarà tots els inconvenients i desastres que ja us hem exposat altres vegades i no cal ara repetir. Que Déu ens hi ajudi!

batent tots els rècords d'anys anteriors i reduint l'extensió glaçada a un mínim mai no registrat. El que passa és, a més a més, que el gel es va aprimant i es torna més vulnerable a l'acció dels corrents marins i a les tempestats i vents, es trenca i és endut per les aigües.

Quin comentari hi podem fer? Si els càlculs són correctes pensar que el món humà s'ha de prendre més seriosament el que això implica. No tan sols per als óssos polars i les foques que acabaran desapareixent si se'ls pren el seu hàbitat, sinó per a tota la humanitat. Els caçadors de foques del nord del Canadà, els inuits, ja han notat com els van minvant les preses. Al 2007 el càlcul donava per resultat que un 75% de cries de foca havien mort a causa de la fusió del gel. Però per a nosaltres, ja ho sabem, la pèrdua de gel a l'Àrtic

Qüestions fonamentals plantejades per la biologia actual

29. Herència biològica en relació amb el sexe

Al capítol anterior hem parlat de l'herència biològica que es troba inscrita en els autosomes, o sigui en els 22 primers parells de cromosomes que té tota cèl·lula humana. No diguérem res de la que es troba escrita en el parell 23, que és el que determina el sexe de la persona i que en l'home es designa per XY i en la dona per XX, perquè els dos cromosomes masculins que formen el parell són diferents fins i tot en la mida, mentre que són ben iguals els femenins (en la formació dels gàmetes, com se sap, se separen i hi ha la meitat dels espermatozous masculins que seran X i l'altra meitat Y que s'ajuntaran sempre amb un X d'un òvul femení, ja que XXs'haurà separat en X i X, cosa que fa que hi hagi un 50% de probabilitat per a un mascle XY, i també 50% per a una femella XX). En aquests cromosomes sexuals es distingeixen tres regions: un segment inicial que és comú a tots dos cromosomes X i Y, la part que els aparella i una tercera regió ben diferent més gran en el cromosoma X que en el cromosoma Y. No tan sols les dues primeres parts poden tenir gens sinó també la que és diferent que determinarà en el fenotip característiques pròpies del sexe de la persona. I, en conseqüència, totes tres regions poden ser portadores de deficiències hereditàries i no ser-ho per igual en homes que en dones. Per això creiem interessant explicar-ho en aquest capítol.

Malalties hereditàries relacionades amb el sexe

Hi ha una malaltia bastant coneguda que és pròpia del sexe masculí: l'hemofília. Prové d'un gen recessiu situat en una regió del cromosoma X,

la regió Xq27.1-27.2. Aquesta afecció es produeix quan aquest gen és deficient i fa que la capacitat de l'organisme de coagular la sang sigui pràcticament nul·la perquè no produeix les proteïnes apropiades en el plasma de la sang (les que s'anomenen factor VIII de coagulació), i això fa que qualsevol ferida sigui causa d'una greu hemorràgia. Aquest defecte hereditari és poc freqüent. Les estadístiques ens diuen que és de tan sols dues centmil·lèsimes (2·10⁻⁵) la probabilitat de contraure'l. Només 2 hemofílics cada 100.000 habitants.

I em direu: per què aquesta malaltia és pròpia del sexe masculí si es troba en un al·lel del cromosoma X que, precisament, també el té el sexe femení i per partida doble? La resposta no és difícil: fixeu-vos que si bé és un gen recessiu el que causa aquesta xacra i els gens recessius vam dir que només actuen quan es troben tots dos encarats en els al·lells corresponents (perquè si un dels dos és correcte el recessiu no pot actuar ja que es veu contrarestat pel que és sa), resulta que en el cas de trobar-se un gen d'aquests en el cromosoma X d'un individu masculí no té l'al·lel d'un altre X que el faci ineficaz ja que té de parell el cromosoma Y, que no és homòleg i no conté el que sanaria el defectuós. En el cas del sexe femení sí que hi ha els dos al·lells corresponents a causa de ser XX la seva constitució. Això fa que el gen recessiu no pugui actuar perquè és inutilitzat pel normal. I em direu: i no podria tenir també aquell gen recessiu l'altre cromosoma X? Teniu raó, la possibilitat hi és, però la probabilitat de tenir-lo quina seria? Hauria de ser, com abans, un dels dos casos entre cent mil, i que passin les

dues coses alhora tindrà la possibilitat del producte d'aquestes dues minses probabilitats, o sigui serien 4 casos entre deu mil milions (4·10⁻¹⁰). No és, doncs, estrany que fins ara no es conegui cap cas de dona hemofílica.

I l'hemofília no és l'única malaltia en què passa això. Ens diu Jouve que hi ha altres afeccions relacionades amb gens recessius del cromosoma X, com la síndrome de Lesh Nyhan, que causa la deficiència d'un enzim, l'anomenat HPRT, que té una ocurrència d'un u per deu mil, però d'acció veritablement funesta: es comença a manifestar al cap d'uns tres mesos d'haver nascut el nadó portador i comporta un retard en el seu desenvolupament i acaba produint la mort a la segona dècada de vida i després de llargs patiments. És el gen anomenat Xq26-q27.2, avariament, el causant que també es troba al cromosoma X. I n'hi ha un altre que, quan s'altera, produeix la distrofia muscular de Duchenne. És el gen Xp21.2, que és llarguíssim, de més de dos milions de bases, encarregat de codificar una proteïna, la distrofina, composta de 3.685 aminoàcids, necessària per al bon funcionament dels músculs. Quan falla s'origina una debilitat muscular cada vegada més intensa fins a produir també la mort cap a la tercera dècada de la vida.

També n'hi ha que provenen de gens dominants

Totes les afeccions que acabem de citar es produeixen a causa d'alteracions en gens recessius, però també n'hi ha que provenen de gens dominants. El raquitisme hipofosfòric, que és un raquitisme resistent a la vitamina D, és degut a un gen que es troba també al

cromosoma X, és el Xp22.2-p22.1, però que és dominant. Pel fet de ser-ho és dona també en el sexe femení. I hi ha un altre defecte congènit anomenat "incontinentia pigmenti", que es troba precisament més en les dones i que prové d'una mutació del gen Xq28. Es caracteritza per una aparició matinerana d'unes erupcions cutànies amb pústules i una pigmentació de la pell molt intensa.

Pel que fa al cromosoma Y, també s'hi poden originar alteracions en algun dels seus gens que, naturalment, només seran en individus de sexe masculí i es transmetran directament de pares a fills. Una de les malalties que corresponen a aquest cas és l'anomenada *Ichthyosis hystrix gravior*, que es manifesta pel fet que els individus afectats tenen una pell molt espessa, fosca i aspra que va mudant-se periòdicament. El nom llatí posat a aquesta malaltia ja ho diu: greu escatada eriçó (o porc espí), com si formés unes escates de peix convertides en punxes d'eriçó.

Per acabar amb aquest tema de les malalties gèniques hereditàries hem de dir que una descoberta relativament recent ha estat la de la possible transmissió d'alteracions en gens que no es troben en els cromosomes. A la cèl·lula hi ha els òrgans anomenats *mitocondris*, que s'hereten sempre de la mare i no del pare (els òvuls en contenen i els espermatozous no) i també contenen molècules d'ADN, i si s'alteren regions d'aquestes (que es comporten com veritables gens) també es poden originar malalties. Com a exemple l'atròfia òptica hereditària de Leber, o LHON, que s'associa a uns 18 tipus de mutacions de l'ADN mitocondrial. I n'hi ha d'altres.

Des del carrer

GERMÀ ANTON GORDILLO, MONJO DE MONTSERRAT

«La relació intensa amb Déu m'omple i em fa feliç»

Samuel Gutiérrez

El 8 de setembre passat, festa de la Nativitat de la Mare de Déu, feia la seva professió solemne com a monjo de Montserrat el germà Anton Gordillo (Barcelona, 1965). Després de cinc anys compartint la vida amb la comunitat benedictina signa ara el seu compromís definitiu. Un compromís d'amor amb Déu i amb els germans, des de la convicció que la pregària és capaç de canviar el cor dels homes.

Què representa per a vostè aquesta professió solemne com a monjo de Montserrat?

Una forma d'entendre la professió és comparant-la amb una boda: és la manifestació pública de l'estimació íntima i profunda per Déu, expressada en el si d'una comunitat i de l'Església. Un compromís d'amor expressat davant de la gent tant per mi com per la comunitat de monjos que m'acull, i que es manifesta amb la voluntat de servir a Déu i als altres. D'alguna manera és dir que estic enamorat de Déu i que vull dedicar la meua vida a Déu i als altres, formant part d'una comunitat.

Què ha trobat a la comunitat benedictina com per deixar-ho?

Cada monjo té diferents motius per a ser-ho, però en el meu cas és la recerca de Déu a través de la pregària, essent testimoni d'un Déu amorós i proper. L'observació de la pobresa en el món, de la violència i de la natura m'han portat a reflexionar sobre l'absurditat d'un món sense Déu i la necessitat d'intentar canviar un món imperfecte; cadascú ho pot fer d'una manera diferent, però una de les millors formes és canviar el cor dels homes a través de la pregària, la qual es veu facilitada si es fa en comunitat. Així, la comunitat de monjos som una veritable família unida per la pregària i per la recerca del Crist. El títol de germà no és casualitat sinó l'expressió d'una

realitat més profunda, el de pertinença a una comunitat al servei de Déu i dels homes.

Vostè és doctor en Enginyeria Industrial per la UPC i durant més de deu anys va exercir la docència. Troba a faltar les classes i la vida com a laic enmig del món?

Quan una persona es troba davant de l'amor de la seva vida, tendeix a minimitzar les dificultats i inconvenients. No és que no valori el que deixa, sinó que valora molt més el que troba. Quan una persona es casa, d'alguna manera està renunciant a moltes coses, però ho fa pensant fonamentalment en l'objecte del seu amor. En el meu cas, aquesta relació intensa amb Déu és la que realment m'omple i em fa feliç.

És vostè responsable de l'àrea**de comunicació audiovisual del monestir. És aquesta abadia un lloc privilegiat per transmetre a través de so i imatges la bellesa de la fe?**

Aquesta tasca és un servei que permet d'alguna manera eixamplar les parets del temple facilitant a tantes persones d'unir-se a la nostra pregària gràcies a la ràdio i la televisió. Així portem allà on es troba la gent la bellesa que intentem donar a la nostra música i a les nostres celebracions, les quals creen un ambient especial de pregària. L'objectiu no és fer un espectacle sinó facilitar que hom es pugui apropar a Déu. I a la vegada som difusors de cultura d'arrel cristiana: intentem comunicar també la realitat polièdrica de Montserrat, d'allò que passa i que es viu a Montserrat.

Pensant-ho millor

Antoni Coll
Periodista

Missa a la Serra de Pàndols

El 25 de juliol vaig tenir l'oportunitat d'assistir a una missa molt especial. El «temple» tenia una volta molt alta, el blau del cel. Érem al cim de la Serra de Pàndols, famosa per la batalla sagnant que s'hi va lliurar fa 75 anys, un altre episodi de la Batalla de l'Ebre, que va causar uns 30.000 morts.

Oficiava la missa l'arquebisbe de Tarragona, Dr. Jaume Pujol, convidat pel president de la Lleua del Biberó 1941. Aquesta famosa Quinta reuneix cada any en aquest lloc de la Terra Alta els supervivents d'aquella guerra.

N'hi ha que hi van des de terres de Tarragona, altres des de Barcelona o altres ciutats. Com que tenen 93 anys, és lògic que cada vegada n'hi acudeixin menys. Els que no va matar la guerra els mata l'edat.

Aquesta vegada van ser 16 els que es van reunir al costat del monument a la pau que presideix el cim, i davant del qual l'arquebisbe va celebrar la missa. Era el dia de Sant Jaume, i a més de celebrar la festa de l'apòstol, es va recordar les víctimes de l'accident ferroviari de Galícia.

El centre de l'homilia, però, va estar dedicat al motiu de la reunió: la reconciliació entre germans que un dia van lluitar en aquests paratges. El Dr. Pujol va dir que l'Església estima tothom, les persones de tots dos bàndols, i que si alguna vegada alguns eclesiàstics no ho van fer així, ha demanat perdó. En acabar l'homilia vaig advertir que un dels «biberons», segurament poc asidu a altres temples, va col·locar les mans una davant de l'altra en actitud d'iniciar un aplaudiment, que com que no va trobar complicitats, no es va arribar a produir.

El mateix arquebisbe, aviat, el 13 d'octubre, concelebrarà una altra missa: la de beatificació de més de 500 màrtirs. Ha escrit una pastoral en la qual els anomena màrtirs de la fe, no màrtirs de la guerra. No van morir per lluitar, sinó perquè eren sacerdots o religiosos. No van caure amb un màuser a la mà, sinó beneït i perdonant.

Els que critiquen la beatificació segurament són teòrics de despatx. Els «biberons» que van lluitar amb la República no ho farien mai. La necessitat els va fer valents i saben detectar on és la valentia de no abjurar d'unes conviccions, en aquest cas de la fe.

Rauxa

El Pantocràtor i Europa

La Unió Europea ha vetat la imatge d'un Pantocràtor en els futurs euros andorrans. La raó que esgrimeix Brussel·les per desestimar aquest disseny és que pot «trencar el principi de neutralitat en matèria de creences religioses». El Principat ha accedit a la petició i les monedes andorranes apareixeran només amb el perfil de l'Església de Santa Coloma.

Podem considerar que la notícia és anecdòtica, però reflecteix bé el grau de ridícula d'una certa mentalitat burocratoadministrativa europea. En algun despatx de Brussel·les han considerat que a la nostra època a Europa

no hi ha problemes socials i econòmics greus per resoldre, i s'han anat a fixar en l'euro andorrà. Ni musulmans, ni jueus, ni agnòstics ni ateu s'haurien ofès per la imatge del pantocràtor romànic, però zelosos de la llei alguns funcionaris en lloc d'una obra d'art hi han vist un problema. Si apliquéssim el principi de neutralitat religiosa amb aquest rigorisme, què hauríem de fer amb els estels de la bandera de la mateixa UE o les creus de les banderes d'alguns països? Tot plegat fa riure, però és un símptoma clar que Europa s'està convertint en un entramat burocràtic molt eficient... però sense ànima.

Eduard Brufau

